

ELŐFIZETÉS

HELYREN:
Egy évre 24 korona
Egy hónap 2 korona

VIDÉKEN:
Egy évre 26 korona
Egy hónap 2 k. 40 f

HIRDETÉSEK.
4-hetesben postai sor egyezőre 20 fill.
minden következőnél 10 fill.
Nyitási díj 40 fill.

ARADI KOZLLUNI

POLITIKAI NAPILAP.

Aradi Nyomda Ite.
Társaság.
József főherceg-ut. 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 101.

Arad, 1906.

FELELŐS SÉKRITÓ:
STAUBER JÓZSEF.

Csütörtök, január 18.

Mai számunk főbb közleményei:

- Veséreltek: Ipartelepeink mérlege.
- Az aradi turisták ügyel.
- Éhínség és forradalom.
- Aradi vállalatok mérlege.
- Aki forradalmat keres.
- A fővárosi asszonyok és a szemérmetlen színművek.
- Lujza hercegnő — szabad.
- A Kossuth-szobor sorajegyel.
- Fallières — elnök.
- Veszélyes rablókaland Aradon.
- A halott becsülete.
- Magánégből részvénytársaság.
- Zsúr-témák.
- A köztársaság asszonyai.
- Arad az elnökválasztásban.
- Tárcs: Versaillesban.
- Csarnok: Az elmúlás. Irtó: Szomorú Dezső.

Ipartelepeink mérlege.

Arad, január 17.

Nyereség-érés, osztalék-aratás idején szomorúan hordják be a mérlegek szűrőre elmúlt évi termésüket az iparvállalatok Aradon. Mintha csak ríktó ellentétjeül készülné a közgazdasági szomszéd mellé, ahol a pénzügyi eredménye van garmadába halmozva. Ott csupa öröm: új alapítások, tőke-emelkedések, osztalékgyarapodás, forgalom-bővülés: emitt, a gyáripárnál pangás, csökkenés, amelynél csak erőfeszítéssel lehetett a rázkódtatásokat, nagyobb bajokat megakadályozni. A pénzpiacon csupán ki kellett nyújtani a kezét a haszonért, a földön hevert az: az iparvállalatokat meglátogatta az exlex

jégesője, a rossz termés arankája, s a börzei árhullámozás rozsdája.

A közgazdasági tárgyak nehezen viselik el a képes beszédet, azért, az aradi gyárak és iparvállalatok elmúlt esztendőjéről szólva, rideg prózában konstatáljuk, hogy az elmúlt esztendő rossz volt. Azt lehetne mondani, hogy ez az esztendő egybehalmozott mindent, ami árthatott az iparnak. Az Ausztriával való vámviszony bizonytalansága, a törvényhozás és az állami munkálatok szünete, a mezőgazdasági termények szeszélyes árhullámozása, s az ezek nélkül is beálló ipari üzletelenség, vállalkozási hajlandóság hiánya, mind súlyosan neheztedek az iparra, s a vállalatok vezetőinek fölöttébb fáradtságossá tették azt a feladatot, hogy a visszaesést lehetőleg meggátolják.

Az aradi gyáriparról szólva, az iparvállalatokat két részre kell osztani. Az egyik részbe jutnak azok, amelyek a helyi közszolgáltatást teljesítik s a várossal erre nézve szerződéses kapcsolatban állnak: a vízvezeték, a világítási vállalatok, a közúti vasút. A másik részbe tartoznak a többiek, a termelő vállalatok. Az első kategóriában állók nem panaszkodhatnak. A várossal kötött szerződés és a város természetes fejlődése biztosítja az ő forgalmuk és üzleti hasznuk növekedését. Hogyha ez az osztalék százalékaiban kifejezve nem is nagy, ez annak tulajdonítható, hogy az ily vállalatok az alaptőkét a befektetéseknel jóval magasabb összegben állapították meg, s a tiszta jövede-

lem százalékát nem a valóságos befektetés, hanem az alaptőke után számítják. Például az aradi vízművek részvénytársaságánál az idei tiszta jövedelem újra csak 3 százalékát jelenti az alaptőkének. Csak-hogy ez a három százalék a két millió korona alaptőke után számítottatik, holott számadatokkal kimutatható, hogy a vízvezeték összes befektetései és kiadásai felényit is alig tettek ki. S amíg más ipari vállalatoknál a forgalom növekedése örvendetes, ezeknél annak szomorú oldalai vannak. Elsőben azért, mert a forgalom növekedésének ily vállalatoknál nem az osztalék és a tartalék-alap gyarapodását kellene maga után vonni, hanem a közönségtől szedett díjak leszállítását; másodsor pedig azért, mert a részvények minden egyes vállalatnál tulnyomóan idegen kezekben lévén (a vízvezetékéi Liverpool-ban, a gázgyárei Bécsben, a villamossági társulat részvényei a Hitelbanknál, a lóvasutói pedig a Forgalmi Banknál) az osztalék nem aradi polgárok jövedelmét és gazdagodását jelenti.

A másik kategóriából elsőben is a mezőgazdasági terményeket földolgozó gyárakat említjük. A gőzmalmoknak igen kedvezőtlen esztendejük volt. Az 1904. évi aratás után magasra emelkedett gabonárak a múlt év elejétől fogva rohamosan estek. Ez a gyárakat a termelés megszorítására készítette (hetenként három napra szoritották az üzemet) de nagy készleteiken mégis kénytelenek voltak tudadni. A második félév már kedvezőbb volt, s a

Versaillesban.

(A nagy nap.)

Páris, január 15.

A nagy nap közeleg! Sőt mire e sorok megjelennek, már el is érkezett, el is mult. Tegnap közölték hivatalosan a lapok különkiadásai, hogy a francia köztársaság új elnökét január 17-én választja meg a versaillesi nemzetgyűlés.

E nevezetes eseménynek alig van látható jele Párisban. Január 17-ike előtt nem is történik semmi. Mindössze Rouvier miniszterelnök jelentette ki végérvényesen, hogy ő nem jelölt az elnökségre. Es a miniszterelnök ur bizonyos udvariassági kérdést intézett el a megválasztandó új elnökkel szemben.

Tudatillik a dolog így áll: a nemzetgyűlés január 17-én megválasztja a köztársaság elnökét, de ugyanekkor a francia alkotmány értelmében Loubet Emil még mindig elnöke a francia köztársaságnak s e méltóságában megmarad február 18-ig, amikor az új elnöknek átadja a maga hivatalát. Az eddigi elnökválasztások nagyobb részét olyan körülmények között történtek, hogy a megválasztott új elnök Versaillesból egyenesen behajtatott Párisba az Elysée palotába. Így volt ez Faure elnökkel Casimir Perrier lemondása idején és Loubet Emillel Faure halála után.

Viszont most, Loubet Emil, elnöki méltó-

ságában még itt van az Elysée-ben február 18 ikáig. Tehát a megválasztott új elnök nem mehet Versaillesból az Elysée-be. Viszont az is lehetetlen, hogy a magas állami méltóságában, mint a nemzet választottja egyszerű magánember módjára hagyja el Versaillest és szépen hazautazzon Párisba, mintha semmi sem történt volna. Vagy elnök az ember, vagy nem. Itt valamit ki kellett találni. A dolog úgy intéződik el, hogy az új elnököt, — katonai kíséret híján — csak a miniszterelnök és a kormány néhány tagja kíséri haza, Versaillesból Párisba, egészen a lakása küszöbéig. Micsoda szerencsés ember. Aztán, február 18-án, Loubet Emil végleges távozásakor, amikor az Elysée-be vonul be, megkapja végre az elnöki méltóságot megillető dícsőséget s miközben Loubet egyszerű kis öreg ember módjára fog kijönni a palotából egy mellékkapun, az új elnök fegyveres kísérettel, zászlóostól és katonástól vonul be a főkapun: ma nekem, holnap neked.

Ma reggel még egyszer kimentem Versaillesba. A város a régi, a hangulat sem változott. Ropant arányaival, főséges parkjaival, a kastély távoli konturjaival, a tűzérési laktanyákkal, békés életű polgárságával, Versailles állandóan ázik és busul a téli esőzésben.

— Nekünk az elnökválasztásból alig van hasznunk, — mondja nekem egy jóképű vendéglős, — mert akik kijönnek, képviselők, szenátorok, újságírók, már mind dejeuner után jönnek a szerencsétlenek! A nemzetgyűlés dél-

utáni egy órakor kezdődik. Akik részt vesznek benne, sem fogyasztanak semmit a városban. Ha szomszások, itt isznak a kastélyban, a buffet ben. Az egész hasznunk, roppant zaj, élénk-ség, és egy csomó kocsi az utcákon.

Sietve jöttem a kastély jobb szárnya felé. Most már minden készen van itt s milyen tiszta minden! A márvány-lépcsőket gyönyörű fehérre mosták. A terem szellőzött, világos, ragyogó. Az elnöki székről levették a faburkolatot, most áll arany díszében a tribün közepén.

Akkor megengedem magamnak azt a luxust és felmegyek az elnöki emelvényre, megállok azon a szent helyen, ahol szerdán Fallières elnököl a francia nemzet képviselői és szenátorai fölött. Egy iv gyönyörű velin papír van az elnöki pulpituson! Micsoda bájos cikket lehetne írni rája. A csengettyű is ott áll, hatalmas bronz hangszer, domboorműves és csiszolt, csillogó, kifényesített. Csengetek: s az üres teremben dallamosan szól, elveszve s eltévelyedve, csengő hangjával zengzetesen betöltve a lért a távoli karzatok oszlopáig. A padokat, az összes helyeket apró tintatartókkal látták el, finom kis üvegekkel, de tinta még nincs bennök.

— Ezt az utolsó percben végezzük el, — mondja az ór, aki kísér — nehogy por lépje el a tinta felületét!

Micsoda finom prevenció ez, — mi mindenre nem gondolnak!

ARADI KÖZLÖNY UJGYŰL.

(Czárán Gyula emléke. — A menedékház ügye.)

— Uj tagok.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, január 17.

Az aradi turista egyesület választmánya ma este hat órakor az egyesületi helyiségben igen érdekes ülést tartott, melyen a választmány tagjai nagy számban jelentek meg. Az ülést, melynek bevezető részét Czárán Gyula, a neves tudós emlékének volt szentelve, Schmidt János dr. egyesületi igazgató nyitotta meg.

Schmidt meleg szavakban üdvözölte a közgyűlés óta először összehívott választmányt és annak újonnan megválasztott tagjait.

Megemlítette, hogy az egyesület első nagy alkotása, első menedékháza közeledik a megvalósulás felé. Sajnálattal jelenti továbbá, hogy az új év első ülésén már a megnyitóban egy szomorú eseményről, egyben súlyos veszteségről kell megemlékeznie, mely seprősi Czárán Gyulának, az egyesület tiszteletli tagjának elhunytával az egyesületet érte. Nekrológiájában bőven ismerteti a híres geologus és barlangkutató tudós, úgy mint első rendű turista életét és eredménydus munkálkodását.

Az ő nevéhez fűződik a Moma-Kodru és Bihar szépségeinek felfedezése, felkutatása és feltárása, de nagy veszteség — bár sok ismeretű munkát hagyott hátra — hogy a teli élet-erőben munkálkodó tudóst hirtelen szőlította el a végzet működésének terrornumáról, még mielőtt a paradicsom-szép Bihar kutatásában utódot tudott volna nevelni.

Az elnök indítványára a választmány részvétét fejezte ki a híres tudós elvesztése fölött és a gyászoló családot részvétirattal keresi fel. Egyben elhatározza, hogy Czárán Gyula a nagy természetbarát emlékét látható módon is meg fogja örökíteni és működésének helyén emlékművet fog felállítani. Az emlékterv kidolgozására pedig egy bizottságot küldtek ki.

Ezután Nachtnébel Odön a vigalmi bizottság elnöke beszámol a decemberi és januári házi estélyről és örömmel konstataulta, hogy mindkettő ez idény leglátogatottabb estélyei közé sorolható, s várakozáson felül, fényesen sikerült.

A választmány örömmel vette tudomásul az előterjesztést és a hangversenyben közreműködő hölgyeknek és uraknak jegyzőkönyvi köszönetet szavaz, ugyszintén elismerését fejezi ki Nachtnébel Odön elnöknek és Schmidt János dr. igazgatónak, kik a sikeres estélyek rendezésével tették népszerűvé az egyesület mozgalmait.

Tomastyik János pénzügyi számvizsgáló, egyes. pénztáros terjesztette elő a mulatságok zárszámadását, amely jelentékeny tiszta hasznot mutatott ki a menedékház-elap javára. Az egyesület új pénztárosának első s kedvező jelentése örvendetes tudomásul szolgált.

Ritt Gyula titkár jelenti, hogy az előző választmányi ülés és igazgatósági tanácskozások határozata értelmében a lippal m. kir. főerdőhivatal, illetve a földmívelésügyi minisztériumhoz kérés ment a solymosi vár mint műemlék átvétele és a kirándulói telep létesítéséhez szükséges terület átengedése iránt. A pénzügyminiszterhez kérvénnyel fordultak a márciusi tombola játék törvényes díjainak a menedékház-alap javára leendő elengedése iránt. Gyűjtőíves átiratokat küldtek továbbá az arad-megyei menedékházak és turista kilátók felépítése ügyében mindenfelé; kérvényt intéznek még a kereskedelmi minisztériumhoz, hogy az egyesületi célok hathatós előmozdítására, mene-

szeszüzlet még több adott okot. A magas terményárak mellett a bő szilvatermés ártott a szesz iparnak; a szeszgyáraknak nagy készleteik voltak, amelyeken alacsony árak mellett is tul kellett adniok. A magas mezőgazdasági árak hatását érezte az aradi szalmaanyaggyár is, amely egyébként a múlt évben abba a kedvező helyzetbe jutott, hogy produktumai nagy részét a gyár új tulajdonosai veszik át papir-feldolgozó gyáraik részére.

A vasipar terén az aradi Weitzer-fele vaggongyár felé fordul a nagyobb érdeklődés. Az elmúlt évnek politikai meddő-sége, munkátalansága beszélő adatai annak, hogy a vaggongyárra miért nem virradt jobb esztendő. A vaggongyár, mint az összes e szakmabeli gyárak, az állami beruházások állandó várására volt utalva; s a helyi érdekű vasutak forgalmában, s egyéb magán-üzemeknél nem volt oly emelkedés, amely az elmaradt állami megrendeléseket pótolhatta volna. A motor-gyártás szervezésével mindazonáltal jelentős lépést tett a gyár, amelynek üdvös eredményei talán már a legközelebbi esztendőkbek bekövetkeznek.

A kisebb vállalatok között szépen fejlődik az Aradi Vasipari Szövetkezet, amely a felvidéki hasonló vállalatok mintájára alakult, s lépésről-lépésre fejlődik, s mind szélesebb körű piacot nyer a Délvidéken.

Hogy ezeket a komor adatokat végig sorakoztattuk, kialakul belőlük egy most erősen aktuális ügyre vonatkozó adat is: miért oly nehéz a gyáralapítás? Amíg a meglevő gyáraknak ily nehéz helyzetük van, az új gyárak alapítására se fog növekedni a kedv. Az elmélkedő, amikor ily borongós szerepe jut, nem kereshet más befejezést, mint a jámbor reményt, hogy az új év kedvező fordulatot hoz az iparra, s jobb eredményt gyurhatnak mérlegbe azok a gyárak, amelyek vannak, — és azok, amelyek lesznek. +

— De hát vajon hány ember lesz itt? — kérdém az őrtől, aki mindent tud.

— A szenátus — feleli — majdnem komplett a legutóbbi választások óta. S itt allig fog hiányzani valaki. A szenátorok lesznek vagy 299-en! Ami a kamarát illeti, itt tizenkét képviselő helye betöltetlen. Mégis csak lesznek 570-en. Vagyis összesen 869 választó lesz jelen. A multak tapasztalata szerint bátran állíthatom, hogy e 869 választó közül csak 830—840-re lehet számítani.

Lejövünk az elnöki emelvényről, kijövünk a teremből. Jobbra, balra, mindenfelé végtelen folyosók nyílnak. Amott a postahivatalt szervezték — az első sürgönyök innen viszik szét a világba az új elnök nevét. Emitt vagy negyven telefonos kamra sorakozik egymás mellett, vastagon kibélelt oldalakkal, hogy a szilaj cselingelésbe, a zürzavaros kiáltozásba bele ne örüljenek azok a szerencsétlenek, akiknek majd telefonozni kell. A falakon mindenféle jelzőtáblákkal, zord nyilakkal, mint egy labirintusban: dohányzó, buffet, titkári terem, miniszterek, háznagyok, ruhatár stb. stb. És egy szomszédos folyosón, a nagy Napoleoni esatákat ábrázoló festmények alatt egy csomó kávéházi asztal: ez lesz a buffet. Itt is minden készen van már, az összes székeket és szélyeket — ez utóbbiakat a szenátoroknak — szép sorjában felállították.

Csak éppen az italok hiányzanak még.

...ára történő könnyebb gyűjtés, és tagnyerés érdekében ez évre portómentesség engedélyeztessék.

Jelenti még, hogy a néprajzi muzeum, térkép, könyv és képtár ugyszintén a berendezési vagyont feltár felvétele Wirth János egy. gazda közreműködésével eszközöltetik.

A titkár jelentését a választmány tudomásul vette és a tett intézkedéseket jóváhagyta. Kalmár Árpád előterjeszti az új tagok felvételi ívét, melynek alapján a választmány rendes tagokul felvette a következőket: Földes Adolf, Amtmann Ferenc, Reichler Károly, Czako Károly, Gaál János, Korodi Antal, Hönig Frigyes, Gulácsy Lajos, Bokor Alajos, Sperber Frigyes, Simon Béla, Kováts Antal, Szokolczay Sándor, Wisnyák Alajos, Kohn Edéné, Böröndi Simon Béla, Tokody Sándor és Varga Károlyt.

Az ülésen jelen voltak: Schmidt János dr., Zaráy Odön, Steigerwald Alajos, Ritt Gyula, Kulcsár István, Szalay László, Tomastyik János, Cziráky Alajos, Kalmár Árpád, Vizer Aladár, Gyömber István, Erdélyi Gyula, Szabó István, Spiroch Lajos, Knarr Lajos, Kossinszky Viktor, Blaschka Ernő, Wirth János, ifj. Nachtnébel Odön, Jeney Béla, Haglauer György, Dáni János, Kolb Nándor, Nádray Aur. I. Hajdu József,

Éhinség és forradalom.

(Meggyilkolt tábornok.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 17.

Oroszországból néhány nap óta gyéren érkeznek a hírek, ami nem azt jelenti, mintha a forradalom szünőfélben volna, hanem azt, hogy az állapotok nem igen változnak. Maga Oroszország már-már egészen belefásul abba a naponta megújuló rémséges komédiába, amelyhez a nyomor és a szenvedés szolgáltatja a hátteret. Most még rosszabbodnak a viszonyok: a szibériai vasut majdnem teljesen a lázadók kezében van s a forgalom megakadása miatt a terméketlen vidékeken már megkezdődött az éhinség.

Mai távirataink a következők:

Pétervár, január 17. A szibériai vasuton anarchisztikus állapotok uralkodnak. A vasutas sztrájk elviselhetlen állapotokat teremtett. Egész Szibériában, valamint Transzbajkáliában nagyon kevés élelmiszert hoznak be a vidékről, amit sok helyen már nagyon megéreztek. Több helységben a lakosság már éhezni kezd. Azokban a falvakban és városokban, ahol kevés a katonaság a sztrájkbizottságok a kormányval konstruálnak. Sok állomásfőnök nyomtalanul eltűnt. A vonatokon és állomásokon puliganok garázdálkodnak, kik az első és másodosztályos utasok ellen rablótámadásokat intéznek. Egyes nagy állomások teljesen elhamvadtak. A szibériai lakosság a vasutat már nem is veszi igénybe, hanem az országutakon kocsi-val közlekedik. Nagyon várják a kilátásba helyezett expedicionális hadsereg megérkezését, hogy a rendet helyreállítsa.

Odessza, január 17. A Kaukázival való összeköttetés helyreállítása után innen katonaságot küldtek oda. Ezenfelül Szebasztopolból két hadihajót indítanak utnak. Besszarábiában parasztfelkelés tört ki. A parasztok elhatározták, hogy az összes magánbirtokokat közös tulajdonnak nyilvánítják. Orgejev kerületben borzasztó tüzek pusztítanak.

Pensa, január 17. Liszofszki tábornokot, a 78. gyalogezred parancsnokát tegnap az utcán három revolverlövéllyel megölték. A gyilkos elmenekült.

Pétervár, január 17. Tifliszből jelentik: A georgiai lelkészek kimondották a georgiai egyház függetlenségét és önállóságát és elhatározták, hogy január 27-én megszakítják a a szinódushoz való viszonyukat. A pétervári távirati ügynökség jelentése szerint illetékes helyen erről a hírről semmit se tudnak.

Szamara, január 17. Itt egy bombagyárat fedeztek fel.

Irkuck, január 17. A vasúti forgalom még nincs helyreállítva. Gyorsvonatok nem közlekednek. Naponta három katonai vonat indul.

Aradi vállalatok mérlege.

(Egy üzletév eredménye.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, január 17.

Az 1905. év közgazdasági mérlege híven visszatükrözi azt a pangást, amely a gazdasági életnek majdnem valamennyi ágában mutatkozott. Az aradi iparvállalatok, mint az ország közgazdasági láncolatának egyik szeme, nem vonhatták ki magukat a kedvezőtlen üzleti konjunkturák és az általános depresszió hatása alól. Ez az oka annak, hogy a vállalataink múlt évi mérlegei nem záródnak azzal a nyereségi többlettel, amely céltudatos vezetés és versenyképes készítmények után elvárható volna és amelyet az előző években sikerült is elérni.

Az Aradi Közlöny egyik munkatársa ma felkereste több nagyobb aradi iparvállalat vezető férfait, akiknek közvetlen tapasztalaton alapuló információja nyomán az alábbiakban ismertetjük az elmúlt év szomorú közgazdasági történetét:

Aradi Villamosági Részvénytársaság.

Az aradi villamos társaság elmúlt üzletéve nem volt kedvező. A fogyasztás nem emelkedett, mert a társaság tudvalevőleg magas árakat számolt úgy a berendezési tárgyakért, mint az áramért. Az 1905. év alatt ilyenformán a villamos társaság üzletében megmaradt a status quo.

Aradi gázgyár.

Az aradi gázgyár múlt üzletévének eredményéről pontos képet még nem tud adni a gyár vezetősége, mert a mérlegkészítés munkálatai később fejeződnek be. A tiszta jövedelem és az osztalék nagysága sem állapítható meg, mert a részvénytársaság ezután számol el a budapesti és bécsi igazgatósággal. A fogyasztás némileg emelkedett. Az év elején a társaság nagyobb berendezéseket eszközölt, a második félévben azonban megcsappant a fogyasztás, ami a rossz termésviszonyok következménye.

Aradi vízművek részvénytársaság.

Az aradi vízművek részvénytársaság múlt üzletévének mérlegét még nem készítették el teljesen, de az igazgatóság már megállapította, hogy a vízfogyasztás tíz százalékkal emelkedett a múlt év folyamán. A tiszta jövedelem az alapítók három százalékát teszi ki s mint tavaly, ennyi lesz az osztalék az idén is, mert az egész nyereséget kiosztják.

Arleszállításról ezidőszereint nem lehet beszélni; ez csak akkor lehet komoly beszéd tárgya, ha a vízfogyasztás napi átlaga, amely a múlt évben 1420 köbméter volt, eléri a 2000 köbmétert. A jelenlegi viszonyok folytán azonban még sokáig nem remélhető a vízfogyasztásnak ily arányú emelkedése, mert Aradon nem úgy van, mint más városokban, ahol a város kötelezi a lakosságot a vízvezeték használatára. Ha Aradon is fennállana ez a kény-

szer, akkor nem fordulna elő az az eset, hogy egy utca lakossága — így a Wesselényi-utcáé, a Varjassy József-utcáé — nem fogyaszt annyi vizet, mint valamelyik nagyobb ház az Andrássy-téren. Vannak 14—15 lakosztályaival bíró házak, amelyek 3—4 koronát fizetnek havonként a vízért, mert a háztulajdonos elzárva tartja a vizet és naponként csak fél órára nyitja föl a csapot.

A városokban általában 80 liternyi vízfogyasztás jut egy lakosra naponként. A legnagyobbat Budapest vízfogyasztása, ahol egy lakosra naponként 220—230 liter jut, Ausztriában és Németországban 90—95 liter, Angliában 95—105 liter, Amerikában 105—115 liter, míg Aradon mindössze 29 és fél liter. Ha a város olyan mértékűt talál ki, amelylyel 60—70 literre emeli föl az egy lakosra jutó napi vízfogyasztást, akkor a víz ára a felére szállna le. Az igazgatóság közlése szerint Magyarországnak egy városában sem fizetnek 38 fillért köbméterenként a vízért, de másutt egy csapért 2 koronát fizetnek évenként, egy fürdőszobáért 50 koronát és 2—3—4 százalékos víz-pótadót. Ha Aradváros 4 százalékos víz-pótadót vetne ki, akkor a társaság ingyen szolgáltatná a vizet, amennyit csak a mostani felszereléssel előállíthat. A vízművek most úgy vannak berendezve, hogy naponként 2600 köbmétert szolgáltathatnak. A hálózatba becsapolt házak száma: 1400.

Weitzer féle vaggongyár r. t.

Ez a kitűnő hírnévnek örvendő aradi iparvállalat 1905. július 1-én zárta le üzleti évét, melynek mintegy százötvenezer korona nyereséggel járt eredményéről az október havi közgyűlés alkalmával részletesen beszámoltunk.

A vasúti kocsiknak és egyéb szakmákba vágó cikkeknek előállítása mellett különös gondot fordít a vállalat az elektro-benzines motorok gyártására. Már eddig is számos rendeltést kapott és effektuált. Így az Arad-csanádi egyesült vasutaknak nyolc darab 45 kilowattos és huszonkét darab 20 kilowattos motort szállítottak, továbbá a magyar királyi államvasutaknak, a nyíregyháza-vidéki kisvasutak és a gyula-simonyfalvai helyi érdekű vasutak is több vaggongyári motort vettek meg és használnak vonalalkon.

Épen most szállított a gyár a román államvasutaknak Bukarestbe két nagy elektromotort és két hozzávaló mellékkocsit, melyeknek kiprobálásához Müller Gyula műszaki igazgató a megfelelő szegédszeméllyezettel jövő vasárnapon Bukarestbe utazik.

A vaggongyári részvények feltűnő áremelkedése arra vezethető vissza, hogy mind a magyar államvasutak, mind pedig egyéb vasút-társaságok a közel jövőben nagyobb összegű rendeléseket tesznek a gyárnál, amely ekként jelentékeny üzleti nyereséghez fog jutni.

Az aradi közúti vaspálya és téglagyár.

E vállalat múlt évi személy- és áru forgalma valamivel meghaladja az előző éveket, a téglagyártás azonban a megcsappant építkezési kedv és az ilyenmű vállalatok őrési versenyé miatt igen szűk keretekben mozgott.

Bár az Aradvárossal folytatott megváltási tárgyalások nem vezettek eredményre, a részvénytársaság még nem tesz lépéseket a lóvasutnak villamos üzemmé való átalakítása iránt.

A vasipari szövetkezet.

Az Aradi Vasipari Szövetkezet, amely mintegy másfél év óta működik, biztató fejlődésnek indult. Az ipartelep Ge'ron János igazgató szakszerű vezetése mellett állandóan 30—40 munkást foglalkoztat, s többnyire gépöntvényeket gyárt. A gyártmányokat a helybeli pia-

con kívül a Délvidéken helyezel el és üzletrészeinek szép jövedelmezőségét biztosította. A szövetkezeti vállalatok között növekvő forgalommal dolgozik az Aradi Butorkészítő Iparosok termelő szövetkezete, amely már tervbe vette, hogy egyes vidéki városokban fiókokat szervez.

Széchenyi-gőzmalom.

Most állítja össze üzleti mérlegét a Széchenyi-gőzmalom, de annyi már bizonyos, hogy múlt évi üzletmenete igen győngye volt. Az első félévben részint napi üzemmel dolgozott, a malom, részint egészen szünetelt. Ennek oka az volt, hogy a buza- és liszt-árak rohamosan hanyatlottak és ezért a malom előbb készletét akarta értékesíteni, mielőtt újabb készlet fölhalmozásába bocsátkoznék.

Az árhanyatlás, a retrograd irányzat annyira állandó volt, hogy a vámkülföldre való kivitelre még csak gondolni sem lehetett. A Németországgal kötött kereskedelmi szerződés pedig a magas vámok miatt teljesen elzárja a német birodalomba való kivitelt.

Az üzleti konjunkturák, a malmoknak ropantul kiélesedett vereengése annyira befolyásolják az árakat, hogy az őrési haszon nem képes árhanyatlásból származó veszteségekért kárpótolni. Mindazonáltal sikerül a malom vezetőségének az 1905. év mérlegét szerény nyereséggel lezárni.

A malom az elmúlt év folyamán nagyobb rekonstrukción ment keresztül, amennyiben napi nyolcszáz métermázsa előállítását maximumig fokozták az üzemképességet és az automatikus őrési rendszert vezették be.

A szalmaanyaggyár.

Az aradi szalmaanyaggyár életében a lefolyt év alatt jelentős változás állott be. A gyár részvényeit a monarchia legnagyobb papirgyárainak tulajdonosai vették át, akik az aradi szalmaanyaggyár terményeinek legnagyobb részét saját gyáraikban dolgozzák föl, s a termelt szalmaanyagot csak egy részét szállítják a bel- és külföldre. A termelés emelkedése dacára az esztendő nem mindenben volt kedvező, mert a szalma-árak emelkedését a papír-árak nem mindig fedezték. A folyó üzleti év mindazonáltal igen kedvező kilátásokkal indul s remélhető, hogy az év be is fogja váltani ahhoz fűzött reményeket.

Aki forradalmat keres.

(Bukovinától Nagyváradig gyalog.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, január 17.

A nagyváradi rendőrség dologházának tegnap óta érdekes lakója van. Egy Bukovinából, a Csángóföldről hazaszármazott csángómagyar, aki arra a hírről jött haza, Magyarországra, hogy forradalom lesz és meg is kell halni tőle a hazáért.

Lovász István a neve és már másodízben van Magyarországon. Először akkor vándorolt be hazájából, amikor csángó testvéreinek egy csoportjával együtt a temesmegyei Rékás községbe telepítették. Nehány hold erdőt adott neki az állam, hogy irtsa ki fáját s azt szántófölddé alakítsa, vesse be és lássa a hasznát. Azonban hiába fáradozott majdnem két esztendőig, mert a kipusztított erdőterületen nem termett semmi. Felesége, a szintén csángószármazású Péter Mária meghalt, hátrahagyván három neveletlen gyermeket: Vilmost, Bertát és Boriskát. A sokat szenvedett, megcsalódott ember visszatért szülőföldjére a bukovinai Istensegits községbe, ahol egy ideig eltengődött.

A múlt év július havában egymástán érkeztek vissza a kis magyar községbe a ki-

vándorolt csángók, hirüli hozva, hogy az édes hazában, Magyarországon válságos az ország sorsa s némelyek még azt is hozzátették, hogy *nem-sokára forradalom lesz s a magyarföldi testvérek számitanak a csángókra.* Lovász István néhány társával összehesztelt és visszajöttek Magyarországra, hogy „ha kell, meghaljanak a hazáért.” Persze, mikor megérkeztek sok viszontagság után az ország fővárosába, látták, hogy bizony semmi forradalom sem fenyegeti a hazát, de annál nagyobb veszély környezi őket, akiknek elfogyott a hazuról hozott pogácsájuk s a tarisnya tel esen kiürült. Legborzasztóbb helyzete Lovász Istvánnak volt, aki magával hozta három gyermekét is. Nagynehezen azonban eljutott gyermekével a bismarckmegyei Kör-mősd községbe, ahol egy távoli rokona fogadta be a sorsüldözött embert és családját. Sokat kellett itt nélkülöznie, azért elhatározta, hogy visszatér a szülőfalujába, ahonnan egyre irogatták, hogy haldokló apja látni kívánja. Gyermekait azonban Magyarországra, az édes hazában akarta hagyni. Begyalogolt velük Nagyváradra s kettőt, Vilmost és Bertát el is helyezte — a lelencházban s most már ki is adta az intézmény vezetősége a két csemetét Püspökkladányba nevelésre.

A 12 éves Boriska azonban nyakán maradt. Már napok óta ott volt vele Váradon, de még betevő falatot sem tudott szerezni a hatalmas természetű, de a szenvedésektől összetört szegény ember. Sokáig küzdött magával, míg éhező kis leánya könyei nem kényszerítették a koldulásra. De ezen is rajtavesztett. A rendőrség befogta, letartóztatta és a dologházban helyezte el. E napokban fogja hazatoloncoltatni a rendőrség Istensegitsbe. Ott azután beszélni fog az édes, magyar hazáról, ahol még meghalni sem lehetett neki.

A fővárosi asszonyok és a szemérmetlen színművek.

(Egy kis pikantéria.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 17.

Egyik budapesti napilapban olvassuk a következő érdekes és bizonyos tekintetben Aradon is aktuális elmefuttatást:

Ismételten feltűnt nekünk s feltűnt különösen legutóbb egy színházi bemutató alkalmával a közönség, főleg a budapesti hölgyközönség tetemes részének csodálatos viselkedése. Már maga az is feltűnő, hogy ilyen szemérmetlen mű bemutatóján annyi előkelően öltözködő, fiatal asszony jelen meg s hogy a nézőtér szinte virágos kerükhöz hasonló. Pedig a színház előre tudatja mindenkivel, hogy a párisi kokott-irodalom érzékies termékét fogja bemutatni, de különben is úgy a sajtó révén, mint a színházi „habituék” útján, de még a színházi pénztárral való közvetlen vagy távbeszélői érintkezés során is mindenki előre intő, óvó tudomást nyer arról, hogy a színházban mi készül. S ime ennek következménye nem az, hogy a szemérmetlen mű bemutatójáról elmarad a hölgyközönség, hanem ellenkezőleg az, hogy oly előkelően öltözködő fiatal asszonyok is jelennek meg a bemutatón, akiket máskor nem lehet látni. Ám e jelenség elsősorban nem a budapesti asszonyokra vet szomorú világot, hanem ama budapesti férjekre, akik ebbe beleegyeznek, sőt akik maguk vezetik hitvestársukat, néha még leányaikat is az előadásra.

Ámde e mű bemutatóján még azzal mentheti magát bárki, hogy nem volt előzetes tudomása arról, hogy mi készül. Mit szóljunk azonban ahhoz, hogy a további előadásokon is — midőn már egész Budapest tudja, minő szemér-

metlenség került színre — csak úgy hemzseg a nézőtér a hölgyektől s az őket kísérő férfiak-tól? De igazi megdöbbenés csak akkor vesz rajtunk erőt, ha észleljük, hogy a hölgyközönség mikép viselkedik a színre kerülő — metlenségekkel, szemérmelenségekkel szemben. A legtöbbször arca sugárzik, szeme csillog, — nevet, élvez. Amikor restelkedni kellene, akkor gyönyörködik. Amikor arcán undornak kellene mutatkoznia, akkor arról vaskos elégtelenség tükröződik. Amikor felháborodnia kellene, akkor kacag. S amikor sompolyogva elillannia kellene, hogy valaki valahogy meg ne lássa, akkor ragyogó öltönyben, fényesen lépdel el a hallgatóság sorai közt. S a szemérmetlen művek színrehozatalakor a léha férfiak egyik főélvezetvé is vált, szemlélni a hölgyeket, hogy mikép gyönyörködnek az egyes léha „hatásokban.”

A pesti ficsurak meg is állapítják pontosan, hogy ez vagy az az asszony mennyire mulatott, oly pikáns célzásokon és szemérmetlen részleteken, amelyeket a férfiak tapasztalatlanabb része sem ért meg azonnal.

Akárhány tisztességes asszony azonban, aki a színházban mulatva, nevetve hallgatja s nézi a színre jutott trágárságot, megbotránkozva utasítaná azt vissza, ha otthon vagy társaságban hallaná, vagy ha a magánéletben valamely férfi bátorkodnék vele ily hangon beszélni. A színpad világításában, a művészet szent nevében előadva, az élet-igazság jelszava alatt színpadhozva, elfogadja, sőt megtapsolja ugyanazt a botrányos szemérmelenséget, amelyet nemes önérzettel utasítana vissza a magánélet prózai légkörében. A romlott közizlés általános kórsággá tette azt, hogy becselenségeket s fajtalanságokat lehet és szabad nyilvánosan előadni; — az egyes ember meg csak ritkán képes a közizlés és közszellem alól felszabadulni. Színpadon írók, bírálók, százak-ezrek tekintélye és híre szentesíti a szemérmelenséget s gyenge nőnek nem adatott az az erő, hogy a tekintélyek uralmát lerázza. Így esik meg, hogy asszonyaink otthon sokkal tisztességesebbek, mint a színházban. — De minél tovább tart a közizlés járványos kórsága, annál mélyebben hatol a romlottság a lelkekbe, — a színházak hangja átmeleg a magánéletbe s előbb-utóbb odajutunk, hogy a társadalmi erkölcs egyetlen fentartója és építője, a nő, is elveszti érzékét a szép, a jó, az eszményi iránt.

Lujza hercegnő — szabad.

(A góthai válópör.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 17.

A góthai törvényszék tegnap fejezte be a Párisban létrejött egyezés alapján Lujza hercegnő és Fülöp herceg között folyó válópört s kimondotta a választ. Kimondották a választ anélkül, hogy a vétkeesség kérdését tárgyalták volna s az ítéletben is kikerülték ennek a szempontnak a hangoztatását. A tárgyalás a nyilvánosság kizárásával folyt le. Kóburg herceg részéről Kunreuther dr. igazságügyi tanácsos s Bachrach dr. kormánytanácsos, a hercegnő részéről Müller góthai ügyvéd és Visontai dr. orsz. képviselő jelentek meg. A házasság felbontásáról a következőket jelentik Góthából:

Miután az elnök elrendelte a nyilvánosság kizárását, Kunreuther igazságügyi tanácsos kifejtette, hogy a panaszos fél főleg arra hivatkozik, hogy a házasság között 16 év óta tartó elhidegülés áll fenn s hogy ez idő óta közöttük minden érintkezés megszűnt. Klenc év óta pedig nem is látták egymást, mert a

hercegnő 1897. óta elváltan élt férjétől s minden kísérlet, melyet az udvari személyiségek tettek oly irányban, hogy a hercegnő ismét visszatérjen a törvényes házasságba, sikertelen maradt.

Ezután Bachrach és Kunreuther a hercegnőnek egy Párisban keltezett nyilatkozatát mutatták be, melyben Lujza hercegnő határozottan kijelenti, hogy férjéhez *semmi szín alatt sem hajlandó visszatérni.*

A bűnösség dolgában Bachrach és Kunreuther kéri, hogy a törvényszék ítéletében erre ne terjedjen ki, ami egyébiránt a német fejedelmi jog értelmében nem is szükséges. Ehhez járul az is, hogy a jelen esetben olyan jellegű házasságról van szó, amelynél jogszokássá fejlődött ki, hogy a házasságok felbontásánál csak arra vannak tekintettel, vajjon meg van-e az alap a felbontásra s nem kutatják, melyik fél a vétkes? A házasságok között fennállott harmónia a két fél különböző karaktere folytán veszendőbe ment s olyan viszony fejlődött ki, amely lehetetlenné tette volna a házasság további fennmaradását. Ez a körülmény is igazolja a válasra való törekvést s ennek következtében szükséges a házasság felbontása.

Magát a Párisban létrejött *megegyezési okiratot* mutatták be most a bíróságnak. Az okiratot Párisban a „Hotel Westminster”-ben írták alá 1905. évi december 29-én és többek között a következő passzusokat tünteti föl:

Fülöp herceg a következő anyagi kötelezettséget vállalja magára:

1. Föltétlenül kifizeti az 1905. szeptember 1-től december 1-ig esedékessé vált apanage-t, összesen 24 000 koronát.
2. 1906. január 1-től 7000 korona havi apanage-t fizet.
3. A legközelebbi 3 hónapra járó apanage-t azonnal kifizeti.
4. Egyszer mindenkorra 400 000 koronát fizet a herceg, amelynek felét az ítélet kihirdetése után 14 napon belül terozik kifizetni, míg a másik felét az összegnek három hónap múlva fizeti ki.
5. Ezek az összegek sem mi szín alatt el nem idegeníthetők, sem másra át nem ruházhatók.

Határozottan megállapították azt is, hogy azok az összegek, melyeket a herceg felelősége adósságainak csökkentésére fordított, nem képezik ajándékozás tárgyát s a hercegnő kötelezi magát arra, hogy örökség esetén visszatéríti ezt a kölcsön kapott összeget. A herceg fizetni fogja a bíróság és az ügyvédek költségeit. Lujza hercegnő megígéri, hogy az összes leveleket és egyéb iratokat, amelyek a házasságra vonatkoznak, át fogja adni Bachrachnak, aki Visontai jelenlétében meg fogja azokat semmisíteni. Ha később előkerülne ilyen levél vagy egyéb más írás, azok is rögtön megsemmisítendők. Bármilyen iratnak, levélnek nyilvánosságra való hozása esetének nem szabad megtörténni. Ha ezt a pontot a hercegnő megszegi, elesik azokról a jogokról, amelyek neki biztosítottak. Az egyezésre lépő házastársak peres kérdésekben alávetik magukat a bécsi főudvari marsalhivatal illetékességének.

A két fél ügyvédek elterjesztése után visszavonult a bíróság tanácskozássra. Amikor ismét megjelentek a teremben, a közönséget újból bebocsátották. Ezután Immler elnök a következőket mondotta: — A házasság Fülöp szász-kóburg-góthai herceg 6 fensége és Lujza szász-kóburg-góthai hercegnő, királyi fenség között a megegyezés szerint megszűnt. Az eljárás költségei a panaszosnő terhére esnek.

Kunreuther igazságügyi tanácsos ezeket mondotta: Kijelentem ügyfelem nevében, hogy minden megengedhető jogorvoslatról lemond. Visontai is ily értelemben nyilatkozott.

A szerződést a hercegnő nevében Visontai, a herceg nevében Bachrach írta alá. A tárgyalás után Richter államminiszter mind a két képviselőt fogata. Visontai átadott a miniszternek egy nyilatkozatot, melyet Lujza hercegnő írt alá és amelyben kijelenti, hogy *kiválik a Kóburg hercegi családból* s hogy jövőben „belga királyi hercegnő” címet fog viselni.

A Kossuth-szobor sorsjegyei.

(Szinlelőadás — sorsjegy beléptidőjével.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 17.

Ismeretes dolog, hogy az amerikai Smith Premiér írógépgyár aradi képviselője egy értékes írógépet ajándékozott a szoboralap javára. Ezt az írógépet, miután a kisorsolás körül előbb nagy konfliktusok támadtak a lottóigazgatósággal, most mégis kisorsolják. Kibocsájtottak 600 sorsjegyet, melyből azonban csak 300 kelt el s így esetleg az írógép reális értéke sem térülne meg. A Kossuth szobor-bizottság tehát a szinlelőadáshoz fordult segítségért és ismervén a nagy előzetesítet, amelylyel a publikumnak különösen erősebbik neme a színésznők iránt viseltetik, azt kérte, hogy engedje meg Szendrey a sorsjegyeknek a színésznők által történendő árusítását.

Szendrey Mihály hivatkozott arra, hogy a színésznők már a karácsonyi bazáron is szerepeltek előadásokként, tehát a kérelmet *nem teljesíti*. Nehogy azonban ebből visszás következtetéseket vonjanak le arra nézve, hogy ő a Kossuth-kultuszt nem helyesli, a következő ajánlatot tette a szoborbizottságnak:

Az aradi szinlelőadás tagjai vagy egy matiné, vagy egy diszlelőadást rendeznek a színházban. Erc az alkalomra azonban nem fognak rendes jegyeket kibocsájtani, hanem *jegyként a sorsjegyek fognak szerepelni*, úgy, hogy a vendégek a műélvezeten kívül esetleg még írógépet is nyerhetnek. A színházi helyek árához mérten a páholyokba például több sorsjegy lesz a beléptidő, míg a karzati olcsó jegyek valószínűleg a rendesek lesznek. Így is előreláthatólag *több sorsjegy foy elkelni háromszáznál*, ami esetleg újabb konfliktusra adhat okot a lottójövedéki igazgatósággal.

Az érdekes és tetszetős terv nagy örömet keltett a szoborbizottság kebelében s a sorsjegy-beléptidő egyes színházi ünnepeket rövid időn belül meg is tartják. Csupán a lottóigazgatóság ellenállása az, amitől a bizottság tart, mivel már előzőleg is igen nehezen ment a vele való megegyezés.

A matiné január 26-án, pénteken délelőtt fél 12 órakor tartják meg a színházban. Minden földszinti jegynek ára bármely sorban két korona, földszinti és első emeleti páholy ára hat korona, másodemeleti páholyé három korona. A többi jegyek árát is tetemesen leszállítják. Minden földszinti jeggyel egy, a páholyjegyekkel három sorsjegy jár.

Az előadás műsora a következő:

I. Nyilvános házi főpróba.

Színházi jelenet. Írta: *Herceg Ferenc*.

Személyek:

A szinlelőadó . . . Szendrey Mihály szinlelőadó.
A színésznő . . . H. Novák Irén színésznő.
A rendező . . . Bródy István rendező.
Az ügyelő . . . Bánáti Ede ügyelő.
A sugó . . . Bizza Károly sugó.
A színházi festő . . . Végli István színházi festő.

II. Serenissimus az aradi színházban.

Írta és rendezte: *Bródy István*.

Személyek:

Serenissimus . . . Várnay Jenő.
Kindermann, főudvarmest. Szathmáry Árpád.
A költő . . . Beregi Sándor

Ez alkalommal szinre kerül a *János vitéz* második fölvonása, melynek keretében János vitéz verset ír. A János vitéz versenyben a szinlelőadásnak majdnem valamennyi tagja vesz részt. A legkisebb János vitézt *Benkő Gizike* játssza.

III. Az írógép nyilvános kisorsolása.

TÁVIRATOK.

Az angol választások.

London, január 17. Tegnap estig 136 liberális, 22 munkást, 50 konzervatívot, 4 konzervatív szabad kereskedőt és 5 ír nacionalistát választottak meg.

Az algécirasi konferencia.

Algéciras, jan. 17. A marokkói konferencia tegnapi ülésén felvetették azt a kérdést, hogy részt vehetnek-e az egyes missziók titkárai a tárgyalásokon. Az értekezlet igenlő értelemben határozott. Az értekezlet megengedte továbbá, hogy Regnault és Aymard Franciaország műszaki delegátusai is jelen lehessenek a tárgyalásokon.

A halott becsülete.

(Egy család szerencsétlensége.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 17.

Ujpanáton mintegy másfél esztendeje együtt mulatott a korcsmában Zeller Adám egyik legény-barátjával. Vig mulatozás után hazatértek. Egyenesen az istállóba mentek lefeküdni, de alig léptek oda be, Zeller barátja hirtelen megtántorodott és élettelenül zuhant a padlóra: *szívszélhűdés érte* és rögtön meghalt. A rejtélyes haláleset folytán Zeller Adám ellen megindították a bűnvádi eljárást halált okozó súlyos testi sértés miatt, mivel a szerencsétlenül járt legény lezuhantában belevágta fejét a kűszöbbe és súlyos zúzódást szenvedett. Az esküdtbiróság azonban bizonyítékok hián és mert az orvosi vélemény is úgy szólt, hogy a halál *szívszélhűdés* folytán állott be, *felmentette* Zellert.

A fiatal legényt és családját azonban teljesen elkedvetlenítette, elkeserítette a sötét gyanu, amely az esküdtek ítélete után is üldözte őket a községben. Zeller Adám annyira szívére vette a dolgot, hogy a közelmúltban öngyilkosságot követett el: *felakasztotta magát*. Egyik testvére, hogy a gyanúsítások szegényétől megszabaduljon, *kivándorolt Amerikába*, másik testvére pedig most akar kivándorolni, de még nem kapott utlevelet, mert valami büntető per folyik ellene.

A minap Zeller Péter, az öngyilkos apja a korcsmában iszogatót Reingruber Ferencsel. Ivás közben valami felett összeszólkóztak s a szóvita során Reingruber a Zeller szemébe vágta:

— Te is olyan gyilkos vagy, mint a fiad!

Ez a sértés fejébe kergette Zellernek a vért, de azért szó nélkül felkelt s elment a korcsmából. Másnap azonban feljelentette Reingruber az aradi királyi járásbírósnál becsületsértés, és halott fia becsületének megsértése miatt.

Ma volt ez ügyben a tárgyalás Váry Albert dr. aljárásbíró előtt. A vádlott viszontvadászt emelt Zeller ellen, mert ő is több becsületsértő szót használt. A járásbíró mindkettőt bűnösnek találta s egyenként *20-20 korona pénzbüntetésre* ítélte őket. Az ítélet jogerős.

Magáncégből részvénytársaság.

(Hírek a Neuman Testvérek cégből. — Hírek a budapesti piacról.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 17.

Az aradi *Neuman Testvérek* szeszgyárának részvénytársasággá való átalakításától, ugylátszik, nem tágtanak a fővárosi lapok. Egyik újság ma ezt írja:

— A *Neuman Testvérek* szeszgyárából ipari részvénytársaság lesz. A tranzakció pénzügyi részét a *Hazai Bank* intézi, mely ez okból legközelebb részvénytőkéjét is felemeli. Az új ipari részvénytársaság alaptőkéje több millió koronára van tervezve s a részvények nagy részét az aradi Neuman család és a *Hazai Bank* veszik át. A *Hazai Bank* alaptőkéje most tizenöt millió koronát tesz ki, amit 1905. február 18-án emeltek föl legutóljára. A bank igazgatósága öt millió koronával tervezi a tőkeszaporítást, úgy hogy az intézel részvénytőkéje husz millió koronát tenne ki. A *Hazai Bank* részvényei a jó üzletekről s a tőkeszaporításról elterjedt hírek nyomán a mai tőzsdén ismét *emelkedtek*, melyek két hét alatt mintegy hatvan korona árfelválást értek el. A *Hazai Bank* részvényeit a mai tőzsdén 280 koronával jegyezték. A tőkeemelést valószínűen a bank idei közgyűlése fogja elhatározni.

A Neuman-cég e közlések folytán halomszámra kapja a tudakozódó táviratokat, melyekben a cég üzletfelei és barátai részleteket kérnek a jelentős gazdasági eseményről. A gyár vezetősége az érdeklődőknek azt az egybehangzó választ adja, hogy a híresztelések *teljesen alaptalanok*.

A széles körben elterjedt kombinációkra valószínűleg az adott alkalmat, hogy *Dániel Ernő* báró, aki most szoros családi összeköttetést létesített a Neuman-házzal: elnök-igazgatója a *Hazai Bank*nak.

Híre jár továbbá Aradon annak is, hogy *Neuman Samu*, aki *Neuman Ede* halála óta egyik erős kezű vezetője volt a gyárnak, egészségi állapotára való hivatkozással, megvált a cégtől. Illetékes helyen beszerzett értesülésünk szerint, e hírből mindössze annyi igaz, hogy *Neuman Samu* a legközelebbi napokban, egészségének helyreállítása végett, hosszabb tartózkodásra délvidékre utazik.

Itt említjük meg, hogy a főváros pénzügyi köreiből két nagy budapesti cégnek részvénytársasággá való átalakulása képezi érdeklődés tárgyát. Az egyik a *Fürst Jakab* és fia ismert nevű kézműárucég, a másik pedig a *Spitzer Gerzson* és társai óbudai kartonnyomógyár. A két vállalkozásból a *Magyar Általános Hitelbank* létesített egy részvénytársaságot, mely a napokban „Kartonnyomó ipar és textil kereskedelmi részvénytársaság Fürst Jakab és Fiai cég” címmel fog megalakulni. A hatalmas vállalkozás az eddigi üzletágakon kívül újabb textil-gyártmányok előállítását is fölveszi üzletkörébe. A *Spitzer-féle* kartonnyomó gyárat már több mint nyolc évtized előtt alapították s egyik uttörője volt a magyar iparnak. Ugyancsak szép múlttal rendelkezik a *Fürst Jakab* és fia cég is, mely már negyven esztendő munkásságra tekint vissza s egyike az ország legnagyobb textilüzleteinek. Az új részvénytársaság ötmillió korona részvénytőkével alakul meg s vezetői *Fürst Bertalan* és *Fürst László* eddigi cégfőnökök lesznek.

Zsúr-témák.

A vőlegény látogatásai.

Hiába, a boldogságunk is vannak határai, a mátkaság gyönyöreinek is korlátai. Az amerikai Saint Louisban már odáig jutottak, hogy a bíróság állapította meg, hogy a vőlegény esténként hány óráig időzhetik a menyasszonynál.

Az ítéletet egy fiatalember provokálta, akit a leendő apósa följelentett, hogy sokszor éjfélutánig is náluk marad, holott a háznépe már szeretett volna lefeküdni. A bíró méltányolta az álmos após panaszt és tizenegy órában állapította meg azt az időt, ameddig a vőlegény a menyasszonynál maradhat. Ha ez idő után is ott akarna maradni az apának joga van őt kidobni (de nem a menyasszonnyal együtt), esetleg karhatalmat igénybe venni.

Egy fiatal csikágói leány, aki atyjával és mostohaanyjával lakott, minden nap fogadta vőlegénye látogatásait. A mostohaanya, akit ezek a sűrű látogatások untattak, talán azért is, mert nem neki szóltak, azt a kívánságát fejezte ki, hogy a vőlegényi látogatások ritkuljanak meg. Minthogy a szerelmes fiatalember nem fogadott szót, pörre került a dolog a bíró kijelentette, hogy bár a vőlegénynek elég volna, ha hetenként egyszer látja menyasszonyát, a jelen esetben megengedhetőnek tartja, hogy minden nap felkeresse, de csak egyszer, egy óránál tovább ne időzzék nála.

Filadelfiában egy fiatal vőlegényt a menyasszony szülei gyakran ott marasztaltak ebédre. Hat hónap múlva a fiatalember valami ürügy alatt felbontotta az eljegyzést. A leány szülei, akiket nagyon felháborított ez a viselkedés, követelték, hogy a náluk élvezett száz ebéd költségét térítse meg, a bíróság csakugyan egy dollár (öt korona) kártérítést ítél meg a szülőknek minden egyes ebéd után.

Atlanta Cityben, amely a legnépszerűbb tengeri fürdője Amerikának, a férjnek nem szabad az utcán megcsókolnia a feleségét. Egy jegyespárt, aki az utcán önfelédten összeölekezett, fejenként 75 korona bírsággal sújtottak.

Egy bíró, akihez egy asszony amiatt ment panaszzal, hogy a vőlegény minduntalan nála van és ő szeretné minnél ritkábban látni, ezt a tanácsot adta: adja férjhez a leányát minnél előbb; ez az egyetlen mód, hogy sohase lásd többé a vejét. Kévs példát van rá, hogy egy anyós amiatt panaszkodik, hogy a veje gyakran látogatja meg a leányát.

Színésznők a góthai almanachban.

Nem egy ünnepezt színésznő van, aki fényes pályafutását még fényesebb házassággal végezte a szinpadtól visszalépve, valamely fejedelmi herceggel lépett házasságra. Így Ellen Franz, II György szász meiningeni herceg neje lett. Barth Antonia, a müncheni udvari színház kiváló táncosnőjét pedig Lajos bajor herceg vette nőül. Loisinger Johanna, a szerencsétlen Battenberg Sándor bolgár hercegnek nyújtotta kezét. Palmay Ilka gróf Kinszky Jenő felesége, ennek fivére, Rudolf gróf pedig a híres bécsi kamaranékesnőt, Maria Stöltzelt, másnéven Renardot vette nőül. Ugy látszik, hogy általánosságban a bécsi szinpadokon működő színésznők köztük a legelőkelőbb házasságokat. Gossmann Friderike és Lucca Paula nevét ma is emlegetik, mint Bécs hajdani két csillagát, akik közül az előbbi egy Prokesch gróf, az utóbbi pedig Wallhofen báró vette nőül. Janisch Antonia Arco-Valley gróffal, Meyerhoff Hermin Tatischeff herceggel, Marie Schwarcz pedig Meysenburg báróval kötött házasságot. Mindhármannak a bécsi Karl Theater kiváló művésznői voltak. Ugyancsak ennél a színháznál működött Kornau Friderika is, akit Edelsheim Gyulay budapesti hadtestparancsnok vett nőül, annak halála után pedig Lobkovitz herceg hadtestparancsnok felesége lett. Kornau hercegnője szintén igen jól ment férjhez, amennyiben Sulkovsky herceg vette nőül.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Január 20. Az aradi csizmakészítő ipartársulat táncvigalma (Iparosház.) — A kisjenői voroskereszt fiókegyelet táncestélye (Kaszinó.)

Január 27. A pankotai iparosok táncvigalma (Fehér Kereszt.)

Február 1. Tanítóbál (Polgári fiúiskola.)
Február 3. Az aradi szegénytanulókat segélyező egyesület táncvigalma. — Az aradi iparosifjak önképző-egyletének táncvigalma (Iparosház.) — A világi önkéntes tűzoltó-egyesület táncvigalma (Magyar király.)

Február 13. Vörös kereszt bál Soborsinban (Arany szarvas.)

Március 3. Az aradi vaskereskedők és vaskereskedelmi alkalmazottak táncvigalma.

Február 1.

— A tanítók bálja. —

Az aradvárosi tanítók az idén is február hó 1-én rendezik jó hírnek örvendő báljukat.

A tanítóbál az idén az *ipartestület disztermében* fog lefolyni. Ezen változtatás által is a közönség óhajának és kényelmének igyekszik a rendezőség eleget tenni. A rendezőségnek van reá gondolja, hogy az új helyiségben nagyobb kényelmet, de a régi kellemes és fesztelen szórakozást biztosítsa.

A kiszolgálást ez alkalommal is Braun és Schuch vendéglősök a megszokott ár mellett fogják eszközölni és ez biztosítékot képez arra, hogy a közönség olcsó pénzért teljes megelégedésére lesz ellátva.

A bált *hangverseny* fogja megelőzni, amely még legfinemabb művészi igényeket is ki fogja elégíteni. A meghívókat most küldi szét a rendezőség. Aki bármely ok miatt a meghívót nem kapná meg, de a tanítóbálon részt óhajt venni: szíveskedjék eziránt bármely tanítóhoz fordulni.

A köztársaság asszonyai.

(Elnökök feleségei.)

Arad, január 17.

A köztársaság alkotmánya szerint, hogy valaki elnök lehessen, nem sok kell. A fő és összes feltétel csak az, hogy az illető francia állampolgár és a polgári becsületrend lovagja legyen. Az elnökök feleségéről sehol sem tesz említést a törvény. A tradíció azonban az, hogy csak *házasembert* választanak meg. A köztársaságnak eddig hét elnöke és így hét elnöknője is volt. Hivatalos címük az asszonyoknak nincs, mert például az Elysée palota most bucsuzó lakóit is „M. le President de la République et Madame Loubet” nek hívják. Ez azonban nem volt akadály annak, hogy egyik-másik elnök felesége ne lett volna a köztársaság elnöknője is. A *Petit République* a következőkben mutatja be a köztársaság asszonyait:

Thiers asszony (1871—1873). nem nagy szerepet játszott. Miután nagyon takarékos asszony volt, minden igyekezettel azon volt, hogy férjének a bőkezűségét egyensúlyban tartsa. Thiers elnök nagy örömét lelta abban, ha a felesége fősvénységét, amint ő a takarékoságot nevezte, kicsufolhatta. Az Elysée házibarátai csendes szemlélői voltak a férj és feleség anyagi háboruságának. Egy alkalommal barátai körben reggeliztek és az asztalon pompás őszi barackokkal telt kosár állott. Thiers megkérdezte *Blovitz*-ot, a „Times” levelezőjét:

— Eszik velem egy őszi barackot?

Thiers asszony, hogy a merényletet megelőzze, sietett közbe vágni:

— Éntsem, a barackok az ebédhez vannak idekészítve!

Az elnök válasz nélkül hagyta a felesége megjegyzését, kivette a legszebb barackot, kettévágta és a felét odanyújtva *Blovitz*nak, jéjűen

elköltötte. Sőt, hogy megmutassa, hogy ő az ur a házban, bármennyire mozgolódott is id-geesen Thiers asszony, még egyet kivett a kosárból és odagurította az asztal másik felén ülő *Barthelemy-St. Hilaire* nek, a következő szavakkal:

— Meg vagyok győződve, hogy egy egész élet is meg tud enni egyedül, maga nyalánk!

Mac-Mahon asszony, a marsallné, (1873—1879) nagyon sokat tartott a szerepről, amelyet neki az Elyséeben kellett eljátszania. Nagyon okos és büszke asszony volt és folyton tanácsokkal látta el az urát. A marsall semmit sem tett anélkül, hogy a feleségét előbb meg ne kérdezte volna. Mikor az Elysée-t el kellett hagyniok, az asszonynak nagyon nehezére esett és keserűen sirva fakadt. Az Elysée-ben töltött idő felemésztette egész vagyonukat, mert a háztartásra nem volt elég az előzői fizetés.

Grévy elnök felesége (1879—1887) nagyon egyszerű asszony volt. Kitérdően főzött és állítólag a ruháit is maga varrta. Művelt, jólelkű asszony, aki boldog, ha az urának a fősvénységét egy kissé legyőzhette és fölöslegükből a szegényeknek is juttathatott. Azalatt a kilenc esztendő alatt, míg a Grévy-pár az Elyséeben lakott, egyetlen ünnepélyt vagy diszebedet sem adtak; még a félmillió franknyi utazási általánból is sokat megtakarított „Grévy papa”, amint őt akkoriban nevezték. Mikor Grévy, a veje, Wilson mesterkedései folytán kénytelen volt elhagyni az Elysée-t, magányában és elhagyatottságában jólelkű vigasztalóra talált.

Carnot asszonynyal (1887—1894) pompa, fény és élvezet vonult be az Elyséebe. E őkeid, szellemes asszony, aki szerencsés kiegészítője az urának, akit szárazsága és merevsége miatt nem igen szerettek. Nagy gondot fordított gyermekei nevelésére és jótékonyági ügyekben is igen buzgón járt el. Ő volt az első elnöknő, aki a kórházakat, menhelyeket és iskolákat meglátogatta.

Casimir-Perier asszony rövid ideig tartózkodott az Elyséeben. (1894—1895.) Szép, fiatal, előkeid, de kissé büszke asszony volt. Leküzdhetetlen ellenszenvvel viselkedett a népszerűség azon módja ellen, mely a képeslapok arcképeit útján szerzi meg a nép kezét és szeretetét. Valamelyik képeslap egy alkalommal bemutatva olvasóinak az elnöknő arcképeit. A szép asszony annyira megharagudott, hogy a fényképészt kitiltatta és a lapot is be akarta perelni.

Faure Felix feleségének (1895—1899) éppen ellenkező természete volt. Az egykori „úrnőlegény” felesége belátta, hogy az egész világ élni akar és ő hagyta őket élni és élvezni. Mäskülönben jelentéktelen asszonyka volt és seholsem igyekezett feltűnően az előtérben állni. A tulajdonképpeni elnöknő *Lucie* nevű leánya volt, ez elnökölt az Elysée ünnepélyein, uralkodókat fogadott és jótékony intézeteket alapított. Az apja nagyon sokszor kérte ki a véleményét bizonyos kérdésekben. Egy alkalommal — állítólag — még a minisztertanácsba is magával vitte.

Loubet asszony (1899—1906) bizonyára az az elnöknő, aki legjobban fogta fel a szerepét. Nagyon szorgalmas polgárasszony, intelligens, szeretetreméltó, nem törődik a politikával, mindenekelőtt feleség és anya. Egyszerűségével és folytonos gondoskodásával, amelylyel a kórházak, iskolák és egyéb jótékony intézetekkel szemben viselkedik, megszerezte a „brave Mme. Loubet” nevet a nép körében. Férjével együtt méltóságteljesen és közszertetben viselték tisztos hivatalukat. A legnagyobb tisztelet kíséri őket, mikor elhagyják az Elysée-t.

A Házat felosztják. Fejérváry Bécsben.

(Veszélyben van a béke.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 17

Nincs az a gyakorlott politikai időjós, aki a mostani állapotokból a legcsekélyebb következtetést is le tudná vonni a jövőre nézve. Lesz-e béke? Vagy abszolutizmus jön? Nem tudja senki. Most is nyakrafőre szállonganak az egymásnak homlok-egyenest ellentmondó hírek. Az egyik „jól értesült forrás” arról beszél, hogy a koalíció vezéreit ismét meghívják a királyhoz s hogy a békekötés soha nem voltak olyan szépek, mint ma. A másik forrás tiszta feketében látja a világot s azt állítja, hogy a helyzet változatlanul rossz. A pártkörökben mint bizonyosságot beszélnek, hogy a Házat fel fogják osztani s hogy azután a szuronyokkal való kormányzás következik.

Mindezekből pedig konkrét tényként mit sem lehet megállapítani. A tény csak az, hogy Fejérváry Bécsben volt, audiencián volt a királynál és másfél óráig tanácskozott vele.

Fejérváry a királynál.

Bécsből táviratozzák: Fejérváry Géza báró miniszterelnököt a király ma délelőtt 11 órakor külön kihallgatáson fogadta. A kihallgatás másfél óráig tartott. Minthogy a miniszterelnöknek legutóbbi legfelsőbb kihallgatása óta a helyzet alig változott: ma a miniszterelnök csupán másodrendű ügyekben tehetett jelentést a királynak. Fejérváry Géza báró miniszterelnök ma délután három órakor visszatért Budapestre.

Vörös László és Feilitzsch Artur báró miniszterek ma délután visszatértek Budapestre.

Bécsből táviratozzák: Fejérváry Géza báró miniszterelnök az audienciáról való visszajövetele után a magyar palotában újságírókat fogadott, akiknek a következőket mondta:

— Miután a múlt alkalommal részletes jelentést tettem a felségnek a magyar politikai helyzetről és miután azóta a helyzetben változás nem állott be, ezuttal csupán oly kérdésekben történt döntés, melyek másodsorban jönnek tekintetbe.

Fejérváry Géza báró ma este Bécsből Budapestre érkezett, de sem miniszter-társaival, sem a politikai körökkel nem lépett érintkezésbe. A politikusok természetesen mindenütt a miniszterelnök mai kihallgatásáról beszéltek, de pozitív dolgot senkisé sem tudott.

Pesszimiztikus hangok.

Bécsből táviratozzák, hogy a N. F. Pr. a következőket jelenti:

— A magyar válság oly mélyreható és annyira összefügg a monarchia valamennyi létkérdésével, hogy a magyar miniszterelnök mai audienciája után kiadott félhivatalos közlés nem tekinthető egyébnek, mint annak, hogy az aktuális helyzeten nem történt semmi lényeges változás és hogy az utóbbi napokban beállott kedvezőtlen fordulat még mindig ugyanaz. Amint a dolgok ma állanak, egyelőre nem lehet szó arról, hogy a legközelebbi napokban a korona kihallgatásra fog hívni

valakit. Fejérváry ma délután visszautazott Budapestre és szokása ellenére nem hívta össze tanácskozásra a kabinet tagjait.

A koalíció vezérei a királynál.

Rendesen jól értesült forrásból kaptuk az alábbi értesülést:

— Az utóbbi napokban folytatott tanácskozások és Fejérváry Géza báró miniszterelnök mai audienciája azt eredményezték, hogy a közeli napokban ismét fel fogják venni a béketárgyalásokat. Hogy minő alapon, azt ma még nem lehet tudni, de nem szenved kétséget, hogy a koalíciónak méltányolnia kell a korona álláspontját és szűkebbre kell szabnia a maga követeléseinek sorozatát.

Meg kell jegyeznünk, hogy a fenti információt egy pártokon kívül álló férfiutól kaptuk, de hitelességét koalíciós részen is megerősítik. Sőt némelyek már azt is tudni vélik, hogy a jövő héten királyi kihallgatásra kapnak meghívást Kossuth Ferenc, Andrássy Gyula gróf, Zichy Aladár gróf és Bánffy Dezső báró.

A helyzet különben most igen érdekes. Az utóbbi idők eseményei oly mély hatást gyakoroltak a koalícióra, hogy azon az oldalon most már meg van a teljes hajlandóság az alkura és igen könnyen elképzelhető a békés kibontakozás, ha a király részéről is jönne némi engedékenység.

Idetartozik annak a megemlézése is, hogy Polónyi Géza a legerélyesebben megcáfolja azt a hírt, mintha ő Kossuth Ferencel a Wekerle-féle tanácskozások miatt összeveszett volna. Közte és Kossuth között a legszívélyesebb viszony van.

Tanácskozás Kossuthnál.

A vezérőrbizottság e hét végén okvetlen tart ülést és éppen az okból Kossuth Ferenc ma megkérte a bizottság tagjait, hogy legyenek állandóan permanenciában Budapestben. Kossuth Ferencet ma is számos politikus látogatta meg, sőt Andrássy Gyula gróf már délelőtt 11 órakor ott járt, éppen akkor, amikor Kossuth Ferenc fogadta a nagybányai deputációt, amely diszpolgári oklevelet nyújtott át neki Apponyi Albert grófnak és Justh Gyulának.

Andrássyn kívül Apponyi is meglátogatta Kossuthot. A látogatásról beavatott kerökből jelentik: Kossuth hosszasan konferált Andrássyval és Apponyival a politikai helyzetről. Később megjelentek Sággy Gyula és Hentaller Lajos, mire a politikusok együtt tanácskoztak. A tanácskozás során szóvá tették azt a Bécsből származó hiradást, hogy a király legközelebb újra kihallgatáson fogadja a koalíció vezéreit. A politikusok konstataáltak, hogy eddigelő ebben az irányban szavahihető információt nem kaptak.

Justh és a néppárt.

Kinos föltűnést keltett a függetlenségi pártban, hogy Justh Gyula elment tegnap este a néppárt klubjába s ott hosszabb ideig időzött.

— Igaz — mondják a radikális negyvennyolcasok — hogy a néppárt benne van a koalícióban, de ezért nekünk szempillantásra sem szabad elfelejtenünk, hogy a mi liberalizmusunknak, a mi radikálisizmusunknak a klerikálisok a legnagyobb elleneségei. Ezt Justh Gyulának sem lett volna szabad elfelejtenie.

— Vegyétek azonban figyelembe — védekezett Justh — hogy én a képviselőház elnöke vagyok. Madarász József, amikor korelnök volt, fölment a szabadelvű-pártba.

Ez udvariassági látogatás volt — hangzott a válasz — te azonban politizálni, fraternizálni mentél a klerikálisok közé...

A honti installáció.

Selmebányáról táviratozzák: Ma délután két órára volt bejelentve Szabó Mihály főispán érkezése. Azonban már éjjel két órakor kiszállt egy közeli állomáson és ötven csendőr kíséretében Selmebányára hajtatott. A főiskolai rektor utasítást kapott a kormánytól, hogy rendezzen be szállást Szabónak. A rektor értekezletet tartott a főiskola tanácsával, amely kimondotta, hogy nem ad szállást a főispánnak. Hodor rektor és Vadász prorektor táviratilag kérték a pénzügyminisztert, hogy mentse fel őket állásuktól. Szabó az éjjelt a főispáni lakásban töltötte, melyet csendőrök nyitottak ki. A főispán védelmét 450 katona és 200 csendőr látja el. Az installáció holnap délelőtt tíz órára van kitűzve.

A házfelosztás.

A függetlenségi pártkörben ma este nagy izgatottságot keltett az a hír, hogy a képviselőházat már legközelebb felosztják és parlament nélküli kormányzat fog következni. A többi pártkörökben is elterjedt a házfelosztás híre.

A szabadelvű pártkörben azt beszélték, hogy Fejérváry Géza báró legközelebb érintkezésbe fog lépni a koalíció vezéreivel és eléjük terjeszti azokat a feltételeket, amelyek mellett a kormányt rögtön átvehetik. Ha a tárgyalások nem vezetnek eredményre, úgy a szabadelvű pártban is azt hiszik, hogy a házfelosztás következik. Ez valószínűleg még e hónapban fog megtörténni, mert a kormány tekintettel az ország jelenlegi helyzetére, a januári házfelosztással el akarja érni azt, hogy a február 1-jén esedékes képviselői fizetéseket és ezzel kapcsolatos kiadásokat — összesen mintegy 700000 koronát — megtakarítsa.

IRODALOM ES MUVESZET.

A színház műsora:

Caütörtök: Tiszt urak a zárdában, operett. (Páratlan bérlet.)
Pentek: Rip van Winkle, operett. (Páros bérlet.)
Szombat: Parasztszivek, népszimű. Bemutató előadás. (Páratlan bérlet.)

* Aradi művész sikere. Ufferbach Jenő aradi festőművészek az Országos képzőművészeti társulat téli tárlatán kiállított „Hazatérés” című nagy vásznát Almásy Dénes gróf gyulai nagybirtokos 1200 koronáért megvásárolta.

* Kneisel A. második hangversenye. Kneisel A., a zseniális begeduművész, kinek első hangversenyét a kritika általános elismeréssel és dícsőrétekkal fogadta, e hó 28 ikán délután 5 órakor a Feher Kereszt-szálloda dísztermében tartja második és utolsó hangversenyét a következő új műsossal: 1. Mendelssohn: Concert. 2. a) H. Vieuxtemps: Fantaisie. b) L. v. Beethoven: Romance. c) Kneisel A.: Tündérek tánca. 3. a) Joh. Seb. Bach: Ariá, a g. huron. b) A. ex. Zarzycki: Mazurka op. 26. 4. M. Paganini: Concerto I. d-dur. 5. Kneisel A.: a) S-renad. b) Fantaisie-Mazurka. c) Konzky-Kneisel: Reveil du Lion. 6. a) H. W. Ernst: Airs hongrois, (betét kadencia Kneiseltől.) b) Kneisel A.: Tarantella. 7. A. Bazzini: La Ronde des Lutins Scherzo fantastique.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A kereskedelmi nyugdíjgyesület közgyűlése. A magyar vaskereskedelmi alkalmazottak, vas- és fémipari tisztviselők országos nyugdíjgyesületének aradi fiókja *f. évi január hó 21. én, vasárnap délelőtt tizenegy órakor, az aradi kereskedelmi akadémia dísztermében tartja éves közgyűlését.* Az egyesület vezetősége a közgyűlésre meghívta az összes aradi kereskedelmi alkalmazottakat s a meghívóban a többek között ezeket mondja:

E közgyűlés nem csupán egyesületünk éves beszámolója lesz, hanem a kereskedelmi nyugdíj ügy propagandája, s ezért azt hisszük joggal számíthat minden aradi kereskedelmi alkalmazott érdeklődésére. E közgyűlés a kereskedelmi alkalmazottakat tájékoztatja arra nézve, hogy mennyiben haladt előre a kereskedelmi nyugdíj kérdése Magyarországon s mily módok állanak rendelkezésre a kereskedelmi alkalmazottaknak, ha magukat az agkor és rokkantság eseteire biztosítani akarják. Egyesületünk pedig azért is számít az alkalmazottak érdeklődésére, mert abba nem csupán a cimbem foglalit, hanem bármely kereskedelmi szakmához tartozó alkalmazottak és tisztviselők fölvetethetik magukat. E körülmények idézték arra, hogy közgyűlésünkre ne csupán tagjainkat, hanem az azon kívül álló alkalmazottakat is meghívjuk. Erre való tekintettel kérjük, hogy a közgyűlésen megjelenjen szíveskedjék. A közgyűlés egyik tárgya: *Magán nyugdíj intézmények Magyarországon*, előadója a fiókgyesület titkára.

Aradi szerkesztő sajtópöre.

(Elített hírlapíró.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 17.

A nagyváradi kir. tábla, — amint tudósítónk jelenti, — tegnap Szudy Elemérnek, egyik aradi napilap felelős szerkesztőjének sajtópörében ítélkezett. A sajtópörnek érdekes háttere van. Az illető napilap 1903. évi február 5-iki számában „Gyilkossággal vádolt aradi kereskedő” címmel cikk jelent meg, amelynek rövid meséje az volt, hogy Gleisinger József aradi kereskedő üzletéből úgy dobta ki Rusus István aradi napszámos feleségét, hogy a szerencsétlen asszony nyakát törte és nyomban meghalt. E miatt aztán Rusus István gyilkosság címén feljelentést tett az ügyészségnél Gleisinger József ellen.

A cikk természetesen nagy feltűnést keltett Aradon és mindenfelé élénken tárgyalták.

Gleisinger József a dolgot nem hagyta annyiban, hanem feljelentést tett *rágalmazás* címén a lap felelős szerkesztője Szudy Elemér ellen, azt erősítve feljelentésében, hogy a dolog nem történt meg sohase és ő tekintélyében, becsületében érzi magát megtámadva.

Kihallgatás alkalmával Szudy Elemér Nemess Zsigmond dr. ügyvédre, országgyűlési képviselőre hivatkozott, aki a cikk anyagát szolgáltatatta neki. És a képviselő igazolta is, hogy Rusus István felesége szerencsétlenségeért jelentést tett Gleisinger Gusztáv, a kereskedő fia ellen, mert tényleg Gleisinger Gusztáv, erős felindulásában, édes apja tudta nélkül oly szerencsétlenül lökte ki az asszonyt, hogy *kevés-sel rá meghalt.* A tévedés tehát a nevekben történt.

Enek alapján az aradi törvényszék 20 k. pénzbüntetésre ítélte el Szudy Elemért.

A nagyváradi kir. tábla tegnap foglalkozott ez ügygel. Urbán Adolf elnökölt. Szavazó bírák voltak: Molnár Géza, Balogh Samu, Harmathy Károly. A vádhatóságot Kurvostyky Ferenc főügyész helyettes képviselte.

A tábla Molnár Géza előadása után indokainál fogva helyben hagyta az elsőbíróság ítéletét. Az ítélet jogorvó.

Fallières — elnök.

A radikálisok győzelme.

A francia elnökválasztás.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 17.

Az Elysée új gazdát kapott. A francia szenátus és kamara tagjaiból alakult nemzetgyűlés, amely ma ült össze a versaillesi királyi palotában, Fallières szenátusi elnököt ültette hét esztendőre a köztársaság elnöki székébe s ezzel megmutatta azt az utat, amelyen Franciaország a jövő hónapban kezdődő új hétesztendő cikluson át haladni fog. Ez az ut a modern, a kulturális haladásnak és mindenekelőtt a béke útja.

Az új elnök a január elején lezajlott szenátusi választások előestéjén elmondott programbeszédével szerezte meg magának azt a hatalmas tábor, amely most a köztársaság elnöki székébe segítette. A radikális pártnyalatok ugyanis a köztársaság jövő elnökének programvallását látták ebben a beszédben, mely az egyház és az állam különválasztását, az államvallás eltörlését a szabadság parancsoló törvényének hirdette; a progresszív adózásban látta a nagy néptömeg boldogulásának első és fő feltételét; ami pedig a külpolitikát illeti, nem törődve a nemzeti hiúsággal, hadat üzent a reváns-tábornak: önérzetesen kiáltoita át a nacionalistáknak, hogy *Franciaország a béke áldásainak köszönheti páratlan fellendülését,* vezető pozícióját, amelytől végzetes balsors egy időre megfosztotta; a francia nép önmagának tartozik azzal, hogy a *világbéke fentartásán munkálkodjék,* de éppen olyan erős az az elhatározása is, hogy nehéz munkával visszahódított pozícióját a vezető államok sorában nem adja fel.

Hogy ez a program nem személyes programja az új elnöknek, hanem tagadhatatlanul Franciaország jövő politikájának az irányítója, arra az nyugt kezességet, amit Fallières az ő jelöltségéről finom humorral mondott néhány nappal ezelőtt:

— Köszönöm az elismerését azoknak, akik egy reám nézve hízegő kandidáció körül buzgólkodnak; ők tudják, hogy *ezt a jelöltséget én nem kerestem,* nem törtem magam utána, *az az ő politikai törekvésük.* Én republikánus fegyelemhez szoktam: ha a képviselőház és a szenátus baloldali pártjai parancsolnak nekem, akkor vezérek lesznek.

Az elnökválasztás részleteiről és a közvetlenül előtte lezajlott eseményekről az alábbi táviratok értesítenek:

A nemzetgyűlés előtt.

Páris, január 17. Az egész város rendes köznapi képet mutat, amihez hozzá-

járul, hogy szakad az eső. Háromnegyed tizenkét órakor elindult Versaillesbe az a vonat, mely a nemzetgyűlés tagjait az elnökválasztáshoz viszi. Egy nacionalista képviselőt, aki a választásnak Doumerre kedvező esélyeiről beszélt, kinevettek. Az egész utvonalon katonaság képez sorfalat. Mindenütt szuronyok villognak.

Páris, január 17. A radikálisok meg vannak győződve arról, hogy Fallières mindjárt az első választáson abszolút többséget kap. A radikálisok mintegy 440 szavazatra számítanak, mert biztosra veszik, hogy Bourgeois, Brisson és másokra eső szavazatok legnagyobb részét Fallières nyeri. Doumer legjobb esetben 380 szavazatra számíthat. Doumer hívei azt panaszolják, hogy a tegnapi próbaszavazásnál nem respektálták a választás titkosságát, mert a Fallièresre szóló szavazó-cédulák vastag, a Doumerre szóló cédulák pedig vékony papírból készültek.

Páris, január 17. Dupuy, a szenátus első alelnöke, az ülés előtt közölte Fallièresrel a próbaszavazás eredményét.

— Azt hiszem, ugymond Dupuy, hogy már most üdvözölhetem elnök urat, mint a kongresszus választottját.

Fallières meghatottan válaszolt:

— A nemzetgyűlés szuverénítésében határozni fog. Ami engem illet, életem legnagyobb megtiszteltetésének fogom tekinteni, hogy a szenátus és a kamara köztársasági hívei megválasztottak a kamara elnökévé.

Páris, január 17. Doumer egy hírlap-tudósító előtt a következő kijelentést tette:

— A küzdelem egyre tart. Mindenkinek kötelessége és könnyű kötelessége kitartani, mert a siker kilátásai nagyok.

Versailles, január 17. A városban a kora reggeli órák óta élénk élet uralkodik. Most az utolsó előkészületeket teszik meg a kongresszus számára. A bejáratoakat szigorúan őrzik. A kongresszus tagjai tíz órakor kezdtek gyülekezni. Az elnökjelöltek közül Doumer automobilon érkezett Versaillesbe, Fallières vasuton.

A választás.

Versailles, január 17. Délben a választás színhelyén rendkívül mozgalmas az élet. A kongresszus épülete előtti térségét ellepik az újságírók és a hölgyek. Amikor Fallières megjelenik, harsogó éljenzés és falrengető taps hangzik föl. Doumer rokonszenvesen fogadják a hívei. Doumer valamivel egy óra előtt jelent meg a kongresszusi palotában; igen jó hangulatban volt és néhány barátjával reggelizett a buffetben. Fallières a lakásán reggelizett. A balpárt nagyon bizik Fallières megválasztásában és azt hiszik, hogy 435—445 szavazatot fog kapni.

Versailles, január 17. A szavazás 3 óra 2 perckor vette kezdetét. Mikor Fallières a legnagyobb nyugodtságot színelve az elnöki emelvényre lép, hogy mint a szenátus elnöke megnyissa a gyűlést, ovációban részesítették. Kihuzza azt a betűt, melylyel a szavazás kezdődik: a P betű volt. Az elnök ezután fölolvasta azt a rendeletet, mely az elnökválasztást elrendelte.

A szavazás a legnagyobb rendben, de nyugtalanság közben ment végbe. Amikor Brisson és Combes az urnához lépnek, hangoz püsszegés hallatszik. Amikor Doumer beadja a szavazólapját, hívei lelkesen tap-

solnak. *Fallières nem személyesen szavazott, hanem egy hívét küldte egy cédulával az urnához; ez is újabb alkalom, hogy hívei lelkesült tüntetést rendezzenek mellette. Fallières megválasztása egészen bizonyos.*

Versailles, január 17. (Feladatott délután 4 órakor.) Most már egészen bizonyos Fallières megválasztása. Az eddigiekből is látható, hogy *legalább 435—445 szavazatot fog kapni.*

Fallières győzelme.

Versailles, jan. 17. (Feladták 4 óra 30 perckor.) A választás eredményét most hirdették ki:

Fallières	449
Doumer	371

szavazatot kapott s így Fallierest választották Franciaország elnökévé.

Versailles jan. 17. Miután a szavazatokat összeszámlálták, a szenátorok és a képviselők visszamentek a terembe, hogy jelen legyenek az eredmény kihirdetésénél. Néhányan kiabáltak:

— *Eljen Fallières!*

— *Eljen a köztársaság!*

Dubost, a kongresszus alelnöke, aki a szavazatok összeszámlálását vezette, jelentést tett a skrutinium eredményéről. Bejelentette, hogy *összesen 850 szavazatot adtak be.*

Lazies nacionalista közbekiált:

— Kilenc millió választó van és 850-en határoznak!

Ugy látszik, hogy nagy botrány van készülöben, azonban Dubost alelnök csöngget és nyugodt hangon a következőket mondja:

— Ne ütődjenek meg uraim az ilyen közbekiáltásokon, amelyek *nem veszélyesek* és semmiféle következményekkel nem járnak!

Az alelnök ezután kihirdette, hogy a beadott 850 szavazat közül *Fallières 449, Doumer 371* szavazatot kapott, 30 szavazat pedig szétforgácsolódott.

Az eredményt zajos éljenzéssel fogadták.

Dubost alelnök ezután átment Fallières szobájába és átadta neki, mint a kongresszus elnökének a jegyzőkönyvi kivonatot, szép beszédben üdvözölte. Azt mondta többek között, hogy a kongresszus, mikor a köztársaság elnökévé választotta őt, *számolt a republikánus Franciaország reményeivel*, mert ennek élén csak olyan férfi állhat, aki hű szolgálja az alkotmányt és a törvényeknek, amilyen Fallières is, aki tisztánlátó, szilárdjellemű republikánus.

Rouvier miniszterelnök a kormány üdvözlését adta át és annak a reményének adott kifejezést, hogy Fallières elnöksége a munka, a béke és a haladás korszaka lesz.

Fallières megköszönte a megtiszteltetést. Reméli, hogy meg fog felelni a republikánus irányzat mai megnyilvánulásának, megtartja az alkotmányt és igyekezik, hogy teljesítse a hozzá fűzött vá-

rakozásokat. Különben *Loubet lesz a mintaképe*, aki tanujelét adta bátorságának, bölcsességének és önzetlenségének.

A beszédet zajosan megéljenzették.

Versailles, január 17. A kongresszus tagjai 4 óra 45 perckor a vonatra mentek. A közönség Fallierest az utvonalon zajos ovációban részesítette.

Párisban.

Páris, jan. 17. A kongresszus tagjait hozó vonat 5 óra 20 perckor érkezett meg Párisba, az Invalidusok pályaudvarán. Fallières elnök, Rouvier miniszterelnök és Dubost nyitott kocsiba ültek és az Elysée palotába hajtottak. Amerre mentek, a közönség mindenütt zajosan megéljenezte őket. Fallières elnök 5 óra 50 perckor elhagyta az Elyséet és Rouvier miniszterelnök kíséretében a Luxemburg-palotába hajtatott.

Páris, január 17. Loubet és Fallières fél óra hosszat beszélgettek. Loubet több miniszter, szenátor és számos barátja társaságában fogadta Fallierest, akihez régi barátság fűzi és üdvözölte megválasztása alkalmából. Fallières ezután Loubet nejét látogatta meg. Loubet holnap adja vissza a látogatást az új elnöknek.

Az új elnök.

A francia köztársaság új elnöke a régi politikusok szeretetreméltó prototípusa. Csupa mérséklet, bölcs szkepszis, meggondoltság, jóindulat némi maliciózus finomsággal keverve, ami már a modernebb idők bolygója ez elavult bonhomján. Nem rossz ember, de talán nem is jó — egy ember. Egy agyonműlyözött ember, titkon lappangó ambíciókkal, amint ez öreg uraknál szokás. Életrajzi adatai itt következnek:

Fallières Clément Armand 1841. november 6-án született Mezinben, Lot-Garonne megyében. Jogi tanulmányainak elvégzése után Nerac város polgármestere, majd 1876-ban köztársasági programmal képviselője lett. A parlamentben a köztársasági balpárthoz csatlakozott és mint szónok nagy figyelmet keltett beszédekkel. 1880. május 17-én belügyminiszteri államtitkárrá, két év múlva pedig a Duclerc-kabinet belügyminisztere lett. Midőn Duclerc betegsége miatt lemondott, Fallières ideiglenesen a külügyminiszteri tárcát is viselte. Amikor a szenátus egyik törvényjavaslatát leszavazta, a miniszter lemondott, de már 1885-ben Ferry kabinetjében ismét tárcához jutott, ezuttal a közoktatásügyhez.

Carnot elnökévé választásakor, 1887. dec. 3-án Fallierest bizta meg kabinetalakítással. Ez azonban nem sikerült és Fallièresnek be kellett érnie az igazságügyi tárcával a Tirard-kormányban. A kabinet bukása után 1889-ben az újabb Tirard-kormányban közoktatásügyi minisztere lett. Ugyanebben az évben választották meg első ízben szenátorrá.

A Freycinet-kabinet igazságügyminisztere volt 1890-ben, amikor a francia államhatalom és a klérus közötti összeütközésből kifolyólag olyan botrány történt, amely nemcsak Fallierest, hanem az egész kormányt megbuktatta. Az aizi érsek akkor sértő levelet írt Fallièresnek, melyben tiltakozott a kormány eljárása ellen. Fallières bűnpört indított az érsek ellen, akit a bíróság el is ítél. Ez elégtétel volt ugyan a sértésért, de még feszültebb tette a viszonyt az állam és a francia egyház között. A konfliktus mind jobban kiélesedett és azzal végződött, hogy a kormányban a közvélemény nyomása alatt le kellett mondania.

Amikor Loubet-t 1899-ben a szenátusi elnökségből a köztársaság elnökévé választották, Fallières lett az utódja a szenátus elnöki székében. Nagy bölcseséggel és szakavatottsággal vezette a magas törvényhozói testület tanácskozásait és ezért épen a múlt héten tulnyomó többséggel jutott ismét szenátori mandátumához, majd újra őt választották a szenátus elnökévé.

A bukott jelölt.

A kisebbségben maradt elnökjelölt, Doumer Pál, a képviselőház elnöke. Az erős akarat és nagyratörő becsvágy e megtestesülése, a struggleforlifer legjelesebb, típikus képviselője szentül meg volt győződve róla, hogy mint minden, ez a legmerészebb törekvése is sikerülni fog.

A kis Aurillac város legpiszkosabb munkásnegyedének egy kis faviskójában született Doumer 1857. március 22-én, onnan indult el abba a szinte szédítő magasságba, melyben a hatalmas köztársaság első embere áll és kormányoz. Miután elvégezte az elemi iskolát, éremvéső műhelybe lépett, a munka után pedig esti tanfolyamra járt, ahol számtant, fizikát és kémiát tanult. Éjszaka a görögül és latinul vesződött, hogy bakkalaureátust szerezhesen. Az esti kurzuson ismerkedett meg Richellel, jó barátok lettek, s minthogy Doumernek otthon nem volt helye tanulni, eljárt Richellekhez. Ott megismerkedett barátja hugával és beleszeretett.

A vizsgálatait szerencsésen megállotta és 1877-ben kinevezték Mende-ba, egy kis vidéki városba a matematika tanárának. Egy év múlva betelt első vágya, 1878-ban megházasodott. Feleségét a kis város egy csinos házába vitte, amelyet előre kibérelt. Házassága nagyon boldog volt, minden három évben született egy gyermeke, de Doumer, aki ma a szeparáció leghevesebb ellenségeire támaszkodik, *egyiket sem kereseteltette meg elvől*, mint a hogy frigyét is csak az állami hatóság előtt kötötte. 1879-ben áthelyezték egy más vidéki városba, ahol két évig tanított. A szünetet persze Párisban töltötte és itt az ipar révén megismerkedett Henri Martin szenátorral, aki egy újság szerkesztését bizta rá. Martin halála után összeveszett a lap tulajdonosaival nagyon is radikális politikája miatt és maga alapított újságot. Ekkor már politikai tényezővé lett a lapja révén és néhány keserves bukás után 1890-ben egy pótválasztáson bejutott a képviselőházba. Bourgeois alatt 1895-ben már pénzügyminiszter volt s ebben a minőségében a progresszív adó behozatala mellett izgatott, 1896-ban Méline Indokina kormányzását bizta rá. Hat évig volt ebben a fontos és nagyjövendű állásban. 1902-ben hazajött, újra föllépett képviselőjelöltnek és most már gyhangulag választották meg.

Veszélyes rablókaland Aradon.

(Egy államvasuti főfelügyelő látogatása.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 17.

Krenner Vilmos magyar államvasuti főfelügyelő lakásán tegnap este izgalmas kaland játszódott le s csupán az ott alkalmazott szobaleány óvatosságának tudható be, hogy semmi különösebb baj nem történt. Mindenesetre jellemző az aradi viszonyokra, hogy este 6 órakor, mikor még népesek az utcák, ilyen dolgok eshetnek meg, mint amilyenről az alábbi tudósítás számol be:

Tegnap este 6 óra tájt Krenner Vilmos államvasuti főfelügyelőnek Weitzer János-utca 18. szám alatt levő lakására egy iparos kinézetű ember csöngtetett be. Miután a csöngetőre

nem kapott választ, hosszasan zörgetett a bezárt ajtón és a szobaleánytól, kila zajra előjött, bebocsájtást kért, azzal az indoklással, hogy levelet hozott. A cseléd azonban nem volt hajlandó beereszteni az idegen embert, akivel az üvegfolyon keresztül beszédbe elegyedett.

— Erressz be! — mondta az idegen.

— Nem lehet, a nagyságos ur már lefeküdt!

— Hazudsz! Nem feküdt le, mert tegnap délután elutazott! Az urfi most ment el egy félórjára és a tanár ur (Krenner idősebbik fia) egy negyedórjára eiment hazulról!

A nagy tájékozottság még sokkal gyanúsabbá tette a leány előtt a látogatót s ennek folytán kereken megtagadta a bebocsájtást. A furcsa vendég erre nagyon dühös lett, stílétes bojából előrántotta törét és az üvegfolon keresztül a leány felé döfött vele. A tör bezuzta az üveget, de a szerencsésen félreugró cseléd leányban semmi kárt nem tett. A szobaleány sikoltozására és segélykiáltásaira a merénylő szaladva megszökött.

Az esetről jelentést tettek a rendőrségnek, ahol megindították a tettes kikutatására a nyomozást. Sajtóságoké a rendőrség a sajtó előtt elítélte az esetet, ami csakis úgy érthető, hogy a torony alatt is restellik a közbiztonság ilyen gyengeségét.

A merénylettel ugyaszt az embert gyanúsítják, aki tegnap furiangos módon tíz kiló húst csát ki a Kis p p konyhájából. A húst egyik előkelő család számára kérte, elővigyázatból azonban egy fiut küldtek vele. Ő azonban a Gebhart-ház előtt egy levéllel felküldte a fiut valakihez, s ezalatt megszökött a bussai, amelyet az Újtelepen értékesített. A merénylő személyleírása a szobaleány szerint a következő: 30 év körül, sárga bekecset és csizmát viselő ember. Vörös ing, kék nyakkendő és fekete puha kalap volt rajta.

Arad az elnökválasztásban.

(Ellopott szavazatok.)

Arad, január 17.

A francia elnökválasztás izgalmainak hullámai elcsaptak egészen az Ujterem-utcáig, ahol a rikkanccok egész serege lesté, hogy mikor lesz már különkiadás. Eljöttek a redakcióba is és vezetőjük meginterpellálta egyik munkatársunkat, hogy „lesz, vagy nem lesz”. Miután tagadólagos választ kapott, igen sikeredve akart távozni, de a fentemlített munkatárs utána kiáltott:

— Jöjjön csak vissza! Nézze, különkiadást nem adhatunk, de jó tanácsot igen. Megmondom, hogy ki tett az új köztársasági elnök, maga pedig egy krajcárért megauharja, akinek akarja!

— Hát ki lett? — kérdezte titokteljesen a főrikkancs.

Kovács Vince! Tekintettel zajos kegyeleti multjára, megválasztották.

A rikkanccs megelégedetten távozott, de rövid idő után komoran tért vissza.

— Felpofoztak! — mondta egyszerűen Szaladok az utcán és kiabálom: „Megvan az új köztársasági elnök! Csak egy krajcár!” Jön egy ur, kivesz egy krajcárt és azt mondja: „No, hol a különkiadás!” Aszondom, az nincs, de krajcárért megaugom. Aszongya: „Itt a krajcár, hát kicsoda?” Mondom: „Kovács Vince. Tekintettel zajos kegyeleti multjára, megválasztották!” Erre ő, se szó, se beszéd, úgy nyakavágott, hogy elszedültem. Hogy ki volt, nem tudom, de egy ur találkozott vele az utcán és rákiabált: Szervusz Vince!

A rikkanccs távozása után megérkezett az elnökválasztásra kiküldött tudósítónk első távirata, mely így hangzott:

Versailles január 17. Megérkeztem a lévasuttal, mely elé az elnökválasztásra való tekintettel keleti express lovakat fogtak. A hangulat itt nagyon kiélesedett, minek folytán több működőszerűség letompításán. A vesztegetés a Fallières-párt részéről óriási, amit ez is bizonyított, hogy az utcán egy pár elvesztegetett női harisnyakötőre bukkan-tam, melyet táviratilag beküldtem Doumernek. Kérek pénzt.

Az első távirat után sorban következtek az alábbiak:

Versailles január 17. Az izgatottság oly nagyra nőtt, hogy a választási termet ki kellett szelíteni. Fallières e pillanatban beszédet tart híveinek, amelyben azt hangsúlyozza, hogy ő kész visszalépni ha helyette Soml. Armin drt. választják meg. Franciaországnak, ugymond, új honpolgárokra van szüksége, hogy a kétgyermekes rendszer kimenjen a divatból. Kérek pénzt.

Versailles január 17. Doumer kijelentette, hogy megválasztása esetén a július 14-iki ünnep rendezésére Párisba hozatja Kovács Vincét. Az ígélet óriási lelkesedést kelt. A Fallières párt igyekszik tullicitálni az ígéletet és több műbörgyarral kecsgetti a szavazókat. Doumer támogatására hír szerint most kell megérkeznie Steiner Jakabnak, kinek szónoki képességeiről Jaurés csudákat mesél. Fallières bukása több, mint bizonyos. Kérek pénzt.

Versailles január 17. Híre jár, hogy a Fallières-párt óvatosságból Aradról akar választási elnököt hozatni, hogy azután megsemmisíthesse a választást. E szándékával azonban megkészt, mivel a szavazás már megkezdődött. A szavazatok aránya a következő:

Fallières	00
Doumer	820

A hangulat annyira emelkedett, hogy csak távcsővel lehet látni. Kérek pénzt.

Versailles, jan. 17. Az Aradról ígélet választási elnök megérkezett és átvette a választás vezetését. Miután bizonyos okokból távoznia kellett a helyiségből, ezalatt a Doumer urnájából kiloptak 100 szavazatot és mindet Fallièresre adták. Az arány a következő:

Fallières	100
Doumer	720

A lopás folyik. Kérek express pénzt.

Versailles, jan. 17. Az elnök meg mindig távol van. A lopások arányai vetekednek az Eiffel toronnyal. Edvard király e pillanatban táviratilag küldött Doumernek egy pohár angol keserűt, mire ő így sóhajtott: Távozzék tőlem e keserű pohár! A szavazatok aránya:

Fallières	410
Doumer	410

Az izgatottság a tetőfokra hágott, ahonnan két tüzoltó igyekszik leszállítani. Doumer e pillanatban leszavazott önmagára. A lopás folyik. Pénz fogytan.

Versailles, jan. 17. A választási elnök hosszas távollét után megelégedett ábrázattal és egy Purgóskatulyával visszatért. A skatulya üres volt. Miután több szavazó nem jelentkezett, a szavazást egy lakatossal bezáratták s néhány perc múlva kihirdették az eredményt, mely szerint:

Fallières	449
Doumer	371

szavazatot kapott s így az elnök az előbbi lett. A felháborodás oly nagy, hogy elsöpörte az összes szivarvégeket. A választást a közigazgatási bíróság meg fogja semmisíteni. Hír szerint Doumer kártérítési párt indít a Purgó készítője ellen. Pénzem nincs több táviratot nem küldhetek.

—Zab.

HIREK.

Nyílt levél

a báltrevező bizottságokhoz.

Arad, január 17.

Tisztelt uraim!

En alulírott egy elkéseregett szerelmes ifjú és szenvedélyes boszton táncos vagyok. Egész esztendőn át epedve vártam a farsangot, amikor végre a bál közönség forgataga köepette négyszemközti beszélhetek az én barnafürtű ideálommal és átkarolhatom karcsu derekát, lejtve a boszton — mondjuk — a Gyurkovics András muzsikája mellett. A farsang el is érkezett és én mindennap izgatott türelmetlenséggel olvasom az ujságot, hogy hol és mikor, milyen bál lesz, ahol vágyaim, reményeim megvalósulhatnak: ám hiába. Az ujság — amely ilyenkor már hasábokat szokott szentelni a báltrevezősegek izgalmas és lázas tevékenységének, csak néha napján közöl egy egy hirt egy vagy két bálkészüldésről, de egyébként Önök rendezők csöndesek és úgy látszik az idén semmi hajlandóságot sem mutatnak arra, hogy bált rendezzenek és így va óra váltsak az én reményemet és álmaimat.

Ezért fordulok én most a báltrevező urakhoz: hát kérem mi lesz én velem? Hát valóban csak egy-két bál lesz ebben az ex lexes farsangban? Ha ez így lenne, akkor az rám nézve egyenes szerencsétlenség. Mert kérem könnyű másoknak ellenni bált nélkül, de nekem bizony nagyon nehéz.

Mert:

1) én nem találkozhatom az ideálommal színházban, zsurkon és, hasonló alkalmakkor, mert az én ideálom mindezen helyeken nem található.

2) Önök bizonyára tisztában vannak már azzal, hogy az ideáljuk viszonzza e érzéseiket, míg én még nem jutottam odáig;

3) Önök bizonyára csak szeretik az ideáljukat és meghalának, én pedig élni szeretnék érte.

Ezek mind olyan súlyos indokok, amelyek jogesultságot adnak nekem arra, hogy itt a nyilvánosság előtt felszólítsam Önöket, sziveskedjenek mielőbb szervezkedni; a báljuknak címet adni, termet lefoglalni, cigányt szerződteni és mindezen ténykedésükről az ujságban — amelyet az én ideálom biztosan olvas — számot adni, hogy idejében megpuhithassa a papát a bál ruha kérdésében és én a farsang végén beszélhessek a — mamával.

Mert kérem az mégse járja, hogy ez a farsang csak ilyen csöndben mulhasson el. Az én kis érdekem mellett, még száz és száz érdekkapcsolat fűződik ahhoz, hogy a mostani farsangban is legalább annyi bál legyen Aradon, mint a mult évben. Vándorlás, kereskedő, zenekar, orvosok, kötszerarások és vivótermek tulajdonosai, mind-mind megsínylenék azt, ha Önök is a passzív rezisztencia útjára lépnének. Nem is szólva azokról az édes leányokról — az én barnafürtű ideálomat sem véve ki, sőt... akiknek ez az első komoly farsangjuk, amikor nagyleányszámba mennének. Amikor a bálterem sima parkettjén megszövdődhetnének a rózsás, színes és poétikus álmok, amelyek — mily szerencse, mondják a mamák — nem mindig az anyakönyvvezetőnél végződnek.

Mondom, mindezek a fontos érdekek azt követelik, hogy ébredjenek fel Önök, báltrevező urak és tegyék meg a farsang iránt tartozó kötelességüket.

Egy elkéseregett szerelmes.

— Az Aradi Közlöny nagy naptárát ma a következő helyeken lakó előfizetőik kapták meg: Bodrog-Monostor, Cservenka, Hosszúfalva, Topánfalva, Berza, Békés, Bodrocfalva, Földeák, Kassa, Losonez, Marcibányi Dombegyháza, Mármarosziget, Nagy-Mihály, Pecs, Petrozsény, Pozsony, Szálás, Apáca, Alsó-Dabcs, Brassó, Csanád-Palota, Hódos Bodrog, Hódmezővásárhely, Kevermes, Kőbánya, Merczifalva, Otlaka, Páris, Szolnok, Toplitz, Ujszentanna, Zsámbokrét, Kétegyháza, Barca, Battucza, Belinez, Csomaháza, Hatvan, Ikervár, Gyöngyös, Kőrösbánya, Liptó-Ujvár, Mórcazfalva, Sajtény, Sárvár, Somló Vásárhely.

— Rudnay és Fejérváry. Fővárosi tudósítónk táviratozza: Jól értesült forrás szerint Rudnay Béla főkapitányt Fejérváry Géza báró miniszterelnök tényleg felszólította, hogy lépjen ki a Parkklubból és a két kaszinóból. Rudnajt e felszólítás igen kellemetlen helyzetbe hozta, mert két nap előtt a hírlapokban is közzétette azt a nyilatkozatát, hogy eszeágában sincs a kaszinókból kilépni. Dacára annak, hogy a kormány legközelebb fontos misszióval akarta Rudnajt megbízni, melyről bővebb adatok még nincsenek, a főkapitány inkább le akar mondani állásáról, semhogy eleget tegyen a miniszterelnök utasításának.

— Botrány a Királyszínházban. Budapestről táviratozzák: A Király színház ma esti előadását percekig megakadályozta egy nagy botrány, melyet a színház sztrájkoló műszaki személyzete rendezett. Mikor a második fölvonásban Szentgyörgyi Lenke mint Gábor diák a színpadra lépett, az erkélyről lekialbálta az egyik munkás:

— *Mi lesz a sztrájkolókkal?*

A karzatokat ellepő szociálisták közül többen záptojásokat hajigáltak a földszíntre, az ügyeletes rendőrök azonban rögtön eltávolították a tüntetőket, mire az előadás nyolc percnél megszakítás után zavartalanul tovább folyt.

— Érdekes házasság. Egyik aradi pénzintézet palotája előtt ma délben egy bérkocsi állott meg, amelyből Szondy Béla m. kir. anyakönyvvezető szállott ki. Az anyakönyvvezető fölment a palota hátsó épületének emeletére s ott házastársakká nyilvánított egy 77 éves urat s egy 68 éves hölgyet. A vőlegény a takarékpénztárnak egyik régi főtisztviselője volt, aki hosszabb időn át betegeskedett s bár a napokban teljesen fölépült, attól félve, hogy rövid idő alatt bekövetkezik a halála, ma délelőtt elküldött az anyakönyvvezetőért és feleségül vette a házvezetőnőjét, aki évek hosszú során át odaadó gondossággal ápolta az öreg urat.

— Három ezerkoronás. Makóról táviratozzák: Cseresnyés János főispán ma délután a budapesti postával levelet kapott, melyben üres levélpapíron kívül három darab ezerkoronás bankjegy volt. Cseresnyés a levelet a pénzzel együtt nyomban átadta Thaisz Géza helyettes redőrkapitánynak azzal az utasítással, hogy a budapesti államrendőrséggel együtt nyomozza ki a levél küldőjét.

— Nagyvárad katonák Aradmegyében. Tegnap már megírtuk, hogy a nagyvárad 87-ik gyalogezred egy százada Aradmegyébe érkezett a csendőrök kiegészítésére. E hírünkhöz, melyet hivatalosan is megerősítenek, még azt fűzhetjük hozzá, hogy nemcsak Nagyváradról, de Debrecenből is érkeztek katonák Aradmegyébe. Ennek állítólag az az oka, hogy az idén a hároméves bakák visszatartása miatt a csendőrség nem kapott utlogénységet s így a lét-

szám csekély volta miatt kénytelen katonákat venni igénybe.

— Eljegyzés. Simeó Döme ószentannai görög kath. tanító e hó 11 ikén eljegyezte Papp János aradi vasuti hivatalnok kedves leányát, Rózikát.

— Százezer korona kártyapénz. A budapesti Országos Kaszinó most tette közzé múlt évi forgalmáról szóló jelentését. Az érdekesebb tételek közül fölemlítjük, hogy tagdíjakból befolyt 154,680 korona, kártyapénz címén 98,902 korona 80 fillér és szivareladásból 54,486 korona. Személyzetre 49,440 korona 84 fillért és világításra 81,040 korona 95 fillért költött a kaszinó. A fölvetett leltár szerint a könyvtár értéke 20,885 korona 50 fillér, a szivarkészleté 22,533 korona 75 fillér és a kártyakészleté 2194 korona 80 fillér.

— Halálozás. Róth Bernátné született Schreyer Fanny ma éjjel 2 órakor, 48 éves korában Soborsinban elhunyt. Halálát nagyszámu családja gyászolja.

— Egy könyvelő rémtette. Temesvárról táviratozzák: Hartmann József könyvelő féltékenységből feleségét és két gyermekét konyhakéssel valóssággal lemészárolta, azután pedig saját nyakát elmetszette. Valamennyien belehaltak sérüléseikbe.

— Aradi szőlősgazdák Ugyel. Az Aradhegyaljai szőlősgazdák egyesületének választmánya ma Szabó Zoltán elnökle alatt ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy fölratot intéznek a földmivelésügyi miniszterhez a Magyar agrár-és járadékbank kölcsöneinek visszafizetése tárgyában. A bank ugyanis a filoxera által elpusztított szőlők rekonstrukciójára kiadott kölcsönöknél eddig mindig teljesítette a szőlősgazdák halasztási kérelmét, legutóbb azonban sorra visszautasítja a kérvényeket. Ezért a földmivelésügyi miniszterium közbenjárását kéri a halasztások kieszközölésénél annál is inkább, mert a szőlősgazdák még nem értékelték boraikat és így fizetési kötelezettségeiknek sem tudnak ez idő szerint eleget tenni.

— Az öngyilkos diák temetése. Müller Miksát, a tegnap öngyilkossá lett 10 esztendő diákot holnap délelőtt temetik el. Temetésére testületileg kivonul a reáliskola ifjúsága s osztálytársai koszorút helyeznek korán elhunyt pályatársuk sírjára.

— Esküvő a Fehér-házban. Végleges megállapodás szerint február 17-én fog végbemenni miss Roosevelt esküvője Longworth szenátorral. Az esküvő a Fehér-ház ugynevezett nyilvános eszernokában fog lefolyni. Mivel ez a helyiség szűk volna arra a célra, hogy a meghívottakat — s azokat, akik számot tartanak a meghívásra — befogadja, elhatározták, hogy az esküvőre csak Roosevelt és Longworth legközelebbi rokonait és intim barátjait hívják meg. Az egyházi szertartást Henry P. Satterlee püspök végzi. Esküvő után a fiatal pár nászútra Európába indul s mint már megírtuk, Magyarországra is ellátogatnak.

— Aradi vendéglősök gyűlése. Az aradi szállodások, vendéglősök és kávéosk ipartársulata ma délután tartotta meg rendes évi közgyűlést, melynek legnevezetesebb eseménye az elnök személyében történt változás volt. A gyűlés előtt az ipartársulat tagjai csaknem teljes számban a Vadasskürt-vendéglőben értekezletet tartottak, azután átmentek a Három Király-szállodába, közgyűlésre. Bejelentték, hogy Huzó István, aki évaken át viselte a elnöki tisztet, lemondott állásáról. A tisztujtást megelőzőleg hosszabb viták folytak le, majd megejtették a szavazást, melynek eredményeképp elnök lett: Nagy Lajos, alelnök: Kovács István, pénztáros: Porczán Lajos, ellenőrök: Novotny Lajos és Grünwald Sándor, választmányi rendes tagok tagok: Huzó István, Valenta József, Mihály Ferenc,

Gavrilote Miklós, Löwy Ignác, Scheiber Lajos, Schliffer József, Waszits György, választmányi pöttagok: Fülöp Károly és Weisz Márkus. Az ipartársulat ti kára továbbra is Szilvássy László dr. maradt. Nagy Lajos elnök meleg szavakban mondott köszönetet megválasztásáért és kijelentette, hogy legközelebb szívesen látja magánál az új tisztikart.

— Csőd Aradon. Ifj. Löwy Armin női divat áru kereskedő ellen a királyi törvénytörés ellenében a csődöt. Csődtömegmondnok Deutsch Izsó dr. aradi ügyvéd lett.

— Solymosy báró ajándéka. Apatelokról jelentik: Solymosy Lajos báró, mint évek óta, úgy az idén is átengedte az itteni kisgazdáknak az államtól bérelt törzsmént.

— A francia bor érdekében. A magyar szőlősgazdákat bizonyára érdekelni fogja, hogy a Societé des viticulleurs de France Cazeaux Cazelet, girondel képviselő javaslatára elhatározta, hogy a kormányt föl fogja kérni a külföldi államokkal való tárgyalásra a következők elérésére;

1. A francia borokat sujtó vámok leszállítását,

2. Az 1892. júliusi madridi egyezménynek az összes borimportáló államokra való kiterjesztését és a származás garantálására vonatkozó egységes rendszabályok életbeléptetését.

3. Közös megállapítását az összes nemzetek részéről a boregészség, elemzés, a természetes borok alkotórészeinek meghatározása és a boreltartás tekintetében.

4. Azon francia borok részére, melyek garantálva vannak, a különféle nemzetek vámtarifáiban és kereskedelmi szerződéseiben a lehető legkedvezőbb feltételeket.

— A korcsmázás halottja. Kertészről jelentti tudósítónk: Kovács György itteni lakost mintegy két hete korcsma-verekezés közben ismeretlen tettes hasbaszurta. A szerencsétlen ember ma meghalt. Az esetről jelentést tettek az aradi királyi ügyészségnek, ahol elrendelték a holttest felboncolását. E célból Auszterweil László dr. és Posgay István dr. törvénytörési orvosok holnap kiszállanak Kertészen.

— Dr. A. J. Barlow brooklyni orvos, bőrgyógyász, seplő, májtelt és egyéb bőrbajok ellen a Földes-féle Margit crémet rendel. Ára 1 korona. Kapható minden gyógyszerárban.

— „Antidol” a legjobb gyógyszer: fejfájás, ideges fejfájás és nátha ellen. A szert nem kell bevenni, néhány csepp a tenyéren eldörzsölve s használati utasítás szerint beleegozve, azonnal megszünteti a bajt. Sok ezer ember használja minden ki csak jót mond róla. Kérdezze ismerőseit: hogy használta e már az Antidol-t?, amely nagyszerű hatásáért arany éremmel lett kitüntetve. Egy üveges ke ára 1 kor. 20 fill. és 35-ször mulaszthatja el vele fejfájását Kapható: Földes Kelemen, Hajós Arpad, Krebsz Géza, Ring Lajos, Rozsnyai Mátyás és Vojtek Kálmán gyógytárban. 2903

— Szép fogakat csakis a Dentolium fogerome használata biztosít. Vojtek és Weissnal. 112

Menyasszonyi-selyem 85 krtól 11 ftt 35 krig méterenként, minden színben. Elvámoltva és házhoz szállítva. Gazdag mintaválaszték haladéktalanul. **Henneberg selyemgyára, Zürich.** 3955

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Sailer Antal hagyatéka. A T. H. írja: Bisztriczky József felperesnek a Temesvár-Józsefvárosi Takarékpénztár alperes elleni, a nékai Sailer Antal-féle takarékpénztári betétek iránti (mintegy 400.000 korona) kereskedelmi perében a temesvári királyi ítélőtábla mai ülésében akkép döntött, hogy a temesvári kir. kereskedelmi törvénytörésnek elsőbírósi marasztaló ítéletét megváltoztatta, Bisztriczky József felperest keresetével elutasította és a perköltségek fizetésére kötelezte, mert a perben tanúk és okiratok bizonyításából kétségtelen, hogy néhai Sailer Antal a Temesvár-Józsefvárosi Takarékpénztárban kezelt betétjeire nézve akkor, amidőn ezeket a kiszemelt leendő örökösére átíratta, a tulajdoni és rendelkezési jogát magajavára fentartotta, ennek folytán Sailer Antal jogosan járt el, midőn ezeket a betétjeit a saját nevére visszairatta és azok felett rendelkezett.

NAPIREND.

Január 18. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Piroska. — Protestáns naptár: Piroska. — Görög-keleti naptár (január 5.): Teopempt. — A nap két 7 óra 43 perckor, — nyugszik 4 óra 37 perckor.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratát szerint, a mai napra a következő időjárás várható: Semmi vagy kevés csapadék, később enyhe.

Január 18. Az aradi tanítótestületek segélyalapjának közgyűlése délután 4 órakor (Polgári fiúiskola.)

Január 21. Az aradi polgári takarékpénztár részvénytársaság közgyűlése délelőtt 19 órakor. — Az aradi főgymnasium Petőfi-önképző körének ünnepélye délután 5 órakor. — A magyar vaskereskedelmi alkalmazottak vas-és fémipari tisztviselők országos egyesülete aradi fiókjának közgyűlése délelőtt 11 órakor (Kereskedelmi akadémia.) — Zenetanárok hangversenye délután 5 órakor (Fehér Kereszt.)

Budapesti áru- és értéktözsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, január 17.

Amerika ¼ olcsóbb. Kínálat és vételkedv mérésélt. — Elkelt 10,000 métermázsa buza 5 fillérrel magasabb áron.

Az árak 100 kilónként számítva:

Zárás 12 órakor:

Buza 1906. áprilisa	17.14—17.16
Rozs 1906. áprilisa	14.02—14.04
Zab 1906. áprilisa	14.58—14.60
Tengeri 1906. májusra	13.72—13.74
Uj őszi buza 1906-ra	16.88—16.90

Zárás 5 órakor:

Buza 1906. áprilisa	17.06—17.08
Rozs 1906. áprilisa	14.96—14.98
Zab 1906. áprilisa	14.52—14.54
Tengeri 1906. májusra	13.66—13.68
Uj őszi buza 1906-ra	16.82—16.84

Irányzat lanya.

Zárás 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	672.50
Magyar hitelrészvény	791.75
Levártatoloban részvény	506.50
Érta-Muranyi vasút részvény	527.—
Osztrák-magyar államvasút részvény	667.—
Közúti vasút	590.50
Városi villamos vasút részvény	325.—
Erzsébet szanatórium sorsjegy pénzben	10.75
Erzsébet szanatórium sorsjegy árában	12.—

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Január 17. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban 127—129 fillérig; öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 132—134 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogrammig terjedő sulyban 130—131 fillérig; fiatal könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 128—131 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felül sulyban 126—127 fillérig; közép páronként 240—260 kilogrammig terjedő sulyban 123—124 fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 120—121 fillérig.

Sertéselészék: Január 14. napján volt készlet 34,177 darab, január 15. napján főlhajtott 2594 darab, január 15. napján elszállított 2114 darab, január 16. napján maradt készlet 35,017 darab.

A hízott sertéselészék irányzata: Csöndes.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Üzleti érdekből. A kért ada'oknak, legnagyobb sajnálatunkra, nem vagyunk birtokában. Forduljon Hebs Viktor tudakozó-irodájához Aradon.

CSARNOK.

Az elmulás.

Írta: Szemery Dezső.

(Vége.)

Mert teljes eszméleténél, a bölcs önkritikájával mérlegelte a helyzetét, a spekulatív irányzatok világszférájában. Roppant kárhóztatta magát, hogy ilyen csufosan elgyengült s az ágya mellett örködő rokonság örmére megadta magát az elmulásnak. Es a stoikus megfigyelő ironiájával önönmagát gyötörte, az anyag fensőbbiségét esodálgatta az emberi szellem feslő nyomora föött: én meghalok, de a vágyon az él! A vágyon, a pénzek, a házak, a nagy kert, ahol éppen tündöklő reggel van most! Ah istenem, ha ő is amolyan hitvány adakozó lehetett volna, aki halálos ágyáról egy pár marék aranyat hint az obskurus szenvedésre éjszakai esavargók, éhenkórász bitangok

felé, akik meunek, mennek és szegény sápadt leányok útjára, akik vétkesen szeretnek.

— No jó — gondolá, — de ha nekik adok mindent, most ki az ördög volna itten? A rokonhadat nem gyűlölném, a rokonhadban nem gyönyörködhetném. Hátha ijedeznek, hátha rémüldöznek, hogy tán nem is halok meg!

Es még egyszer nézte őket csendesesen, rettentően, a sirig tartó vād izzó és megtört merevségével. No lám, mind eljöttek a sóvárkodó hiénák, a nyalánk varjak, mind! No lám, mindig tudta micsoda kapzsi zsványok, förtelmes hullarablók! Az ujjáról a gyűrűt is lefogják ráncigálni, az aranyat az álkapcsából is kifacsargatják. Es a régi hit, a régi meggyőződés e diadalmas harcában valami jóleső keserűséget érzett.

Igy feküdt sokáig. A harag és gyűlölet gyönyörűen konzerválta, tartogatta a nagy küszöbön. Még busulni is próbált. Sőt fel is akart ülni az ágyában, ülni akart! Felpezsdülő és igen kínos igyekezetében, szegény sovány válla kikerült a takaró alól; mégis legalább megtudott fordulni, sajtóságos zörgésszerű zajban. Kerényi Melanie bájos aggdóással közeledett, a karját kinyújtotta . . . Oh, ekkor megszólalt, a pusztuló ember kiváltságos és csalóka erejével nyögte:

— Hozzám ne nyulj! Es mint nézel a zöld szemekkel! Takarodj! De hiszen nem is tudom ki lánya vagy, micsoda bokorba nőttél! Nem is ismerlek . . . nem is ismerlek.

Kerényi Melanie csendesesen távolodott. Vizi tündér alakja a formák édes szépségét csillogtatta a szűkre szabott ruhában. Valamelyik fiatal Kempf mohón nézte. Es vétkes vágyakat érzett.

A többiek, az egész rokonság is nézte olykor, egy csöppet figyelve, sőt kémelette: afféle elvált asszony, intrikus teremtés, bibornok szeretője, — még képes rá s elemel valamit innen, mig ők sirnak, a szerencsétlenek! Amint az ablak felé közeledett s kinézett a kertbe: mind egyszerre kinézett vele, kutatták vajjon mit is akarhat ottan. De csak rózsák virultak odakünn a déli napvilágban. Némileg megnyugodva ismét őrizgették az öreg haldoklását.

Kempf Lőrinc nyögdécselt:

— Nem is vagyok beteg! Bizony isten, nem is vagyok beteg!

De a hangja elolvadt, a szeméi lecsukódtak. Egy percre még csend támadt. Mindenki az örvényt érezte benne, a csöpp idő roppant tartalmát, rongatag határait, hódító terjedelmét, amint utat nyitott egy ember előtt, hogy el-mehessen, kirepülhessen, a nagy küszöbről megindulhasson s a tragikum meglegyen, el-férhessen, megtörténhessék. Az egész család egyszerre megmozdult. Melanie, az összevont pillák zödes tekintetével, mint kutató tüzsurás sal ismét közeledett, sietett az ágy felé. A többiek követték. Es érdeklődve, a végsőkig kíváncsian kérdezték: „Meghalt? Meghalt?”

Es bámulták, mint valami furcsa állatot, veszedelmes szörnyeteget, mely soha ilyen közel nem engedte őket. Most se nagyon merészkedtek hozzá, hogy megérintsék a homlokát, a szíve tájkát, az elszürkült sarkarmokat. Csak vártak türelmesen és türelmetlenül, közbe egymást is vizsgálva és mintegy időt engedve az öregnek, hogy végezze el jól, haljon meg alaposan. Mégis, Melanie, az ijedelem gyönyörűségében mind közelebb ment, lassan az arca felé hajolt. Es a kutató szem szakértő vizsgálódásával igen finoman mondta:

— Elefántcsont és agatha-tonusok. Be szeretném kandalló-dísznek.

Ekkor hirtelen, a szemek kinyitottak. Es Kempf Lőrinc az asszony arcába hörgött.

— Oh! — szólott hátrálva, elnézőn, bár némi idegenkedéssel.

De a zöld tekintet, a maga epedő tűzében, összetűzött a töredező szemgolyókkal. Emezek, mereven, az utolsó fény rettentével mintegy felítették az asszony szépségét, az arca tündöklését, irtózza és imádva, az árny fagyos rajongásával. Es az ajkak remegtek és kinnal csu-csorodva, mint nagy fekete bimbó, valami förtelmes csók formáját mutatták. Es a váli meg-rándult és a karok megrándultak és a sarkarmok sulyosan felemelkedtek. Egy nagyszerű pillanat volt, rejtélyes, kifürkészhetetlen. Senki sem értette, senki sem tudta, vajjon Kempf Lőrincel mi történik mostan. A merev szeméből egy magányos köny gurult. De rögtön elmál-

lott az arcon, fehérés sávot vont az ajkak széleig. Az izét, a zamatját még érezhette. Söhajtott s úgy maradt, valami tragikus és bizarr elváltóságban.

— No most meghalt, — szólott Kerényi Melanie.

Es mindannyian gépiesen keresztet vetettek.

IDEGENEK ARADON.

— Január 16. —

Központi szálloda. Lekits M. A. utazó Trieszt. — Stalmach Rudolf gyáros Böhmen. — Eberhart Józsefné magánzónó Budapest. — Ungár Armin kereskedő Budapest. — Kende Márton utazó Budapest. — Róter Jacques kereskedő Bécs. — Fuchs Albert Budapest. — Johann Lénárd gyáros Grác.

Nádor szálloda. Mudri Izsó birtekos Nagylak. — Demkő János uradalmi tisztviselő Nagyhalmagy. — Mareczky János bérlő Fönlak. — Marosy György malomtulajdonos Szemlak. — Mera Terentius földbirto- kos Honcisor. — Weiszberger Mihály magánzó Nagyvárad. — Lobstein Pal kereskedő Ujszentanna. — Braun Ede kereskedő Buziás. — Kuré Györgyné jegyzőné Szapáryliget. — Davidovics Jakab utazó Bécs.

Nemzeti Színház.

Bérlét 103. sz.

Páratlan.

Csütörtökön, 1906. évi január hó 18-án:

Tiszt urak a zárdában.

Operette 3 felvonásban. Zenéjét szerző: Varney.

SZEMÉLYEK:

A kormányzó Várnai Jenő.	Pisár, fogadós Kulcsár L.
Luiz, húga Rontai B.	Szimon Zalai Margit.
Marie, húga Kapossy J.	Klodan Borbélyné.
Gontran, tisztt Faldai K.	Opportonna Benkőné P.
Narcis, tisztt Hunyadi J.	Briden, abbé Szathmári A.

Kézdeté este 7 és fél órakor.

NYILTÉR.*

Alólirottak fájdalomtelt és megtört szívvel tudatják a forrón szeretett hitves, anya, nagyanya, testvér, sógornó és jó rokonnak

ROTH BERNÁT NÉ
szül. SCHREYER FANNY

folyó évi január hó 17-én, éjjel 2 órakor, életének 48-ik és boldog házasságának 25 ik évében rövid szenvedés után Soborsinban történt gyászos elhunytát.

A boldogult hült tetemei folyó hó 18 án, délután 4 órakor, fognak a soborsini izraelita sírkertben örök nyugalomra helyeztetni.

Aldás és béke porai fölött!

Soborsin, 1906. január 17.

Roth Bernát férje.	Roth Adolfné szül. Bellák Nanetta menyé.
Roth Adolf fia.	Roth Mór sógora.
Schreyer Victor, Roth Mórné szül. Schreyer Sarolta testvérel.	Schreyer Victorné szül. Skuteczky Irma sógornője.
	Roth Benő, Stefike, Irénke unokák,

és számos rokonai.

a legjobb fény-tisztító szer. 2208

Mindenütt kapható.

Cyár: Labanyaki & Co., Berlin NO.

Dr. Marschall Lajos

kuvini szőlőbirtokos saját
termésű, feltétlenül tiszta

hegyi borait

mai naptól kezdve Aradon,
Nagy-körut 11. sz. alatt
(keresk. és iparkamarai
székház, földszint balra)

zárt palackokban

árusítja

Fehér asztali bor 1 liter	70 f.
Siller bor 1 liter	60 f.
Bakator 1 liter	90 f.
Vörös bor (1903. évi) 1 liter	1 k.
Ugyanaz 7/10 liter	70 f.
Vörös bor (1895. évi) 1 liter	1 k. 40 f.
Ugyanaz 7/10 liter	1 k.
Muskotálybor 7/10 liter	1 k. 60 f.

Az árak palack nélkül értet-
nek, a palackokért darabonként
10 fillér befizetés. Visszaho-
zatal esetén a betét visszatartik.
Ugyanezen borok hordóban, ku-
vioipincében, Győrök vasuti állomás-
ra szállítva 50 liter, vagy azonfelül
mennyiségben literenként 20 fillér-
rel olcsóbban kaphatók. 134

Hölgyek figyelmébe!

Ajánlja magát gyakorlott,
Budapesti

arcz, kéz, (manikür)
hajápoló s hajfestőnő.

Házhoz is megyen. 2741

Szíves pártfogást kér

Varga Jusztine

Árpád-tér 3. szám,

— I. em. (jobbra) ajtó 6. —

Üzlet áthelyezés!

KÖTELES IMRE

épület-, butor- és portál-asztalos

Aradon, Halász-utca 9. sz.,

Domány ház.

Elvállal minden az épület-, butor- és
portál-asztalos szakmába vágó mun-
kákat, u. m.: épület-munkákat,
üzleti berendezéseket, portálok
felállítását, konyha, salen- és
háló-szoba butor berendezését
jutányos árak, pontos és gyors kivitelben,

Tervrajzokat díjmentesen készítek.

A nagyérdemű közönség szíves
megrendelését kérve 2459

tisztelettel

Köteles Imre,

épület-, butor- és portál-asztalos.

Van szerencsém szíves tudomására
hozni, hogy

állatkitömő

praeparatoriumomat

Szabadság-tér 1. sz. (Herzel-ház)

alá helyeztem.

Ajánlkozom madarak és emlősök ter-
mészetű és tartós praeparálására, vad-
fejek, szobadiszek, függővadak, szőnyegek,
agancsok felszerelését, koponya utáztatok,
továbbá iskolák részére a legkülönfélébb
természettani tanszerek készítését, csont-
vázak és formol praeparátumok.

A nagyérdemű közönség szíves párt-
fogását és becses megbízását kérem

kiváló tisztelettel 2423

Posner Bódog.

Kitömésre alkalmas frissben lőtt mada-
rakat veszek. — Legmagasabb elismerések.

NÄGELE ANTAL

gyógyszertára a Szt.-Háromságos

Temesvár, Gyárvaros fő-u. 44.

„HELÉN“

arc- és kézremlő szepplők, máj-
foliok és mindennemű bőrtisz-
tatlanságok ellen. Este lefek-
vés előtt hasznalandó.

Tégelye I kor. Próbátégely 60 f.

„HELÉN“

mosdó víz üvegje I korona.

„HELÉN“

pouder dobozza I korona.

Hozzávaló szappan drb. 80 fill.

Elsőrendű kőbányai sör poharankinti kimérése. 1 korsó 12 kr., 1 pohár 8 kr.

LUKÁCS SÁNDOR

Polgári étterme és sörcsarnoka

Aradon, Szabadság-tér II. szám.

Bátorkodom a n. é. közönség szíves tudomására adni, hogy számos
évi tapasztalataim után, a volt Hartman-féle helyiségben a fent jelzett
címen egész ujonnan berendezve egy a mai kor igényeinek megfelelő

polgári sörcsarnokot és éttermet

Iolyó hó 21-én megnyitottam. 3042

Zóna reggeli egy pohár sörrel 18 kr.

Zóna esteli egy pohár sörrel 20 kr.

Naponta friss csapolás, állandó cigányzene. Mindenkor a legfigyel-
mesebb kiszolgálás.

Uj vállalatomhoz szíves támogatását kérve vagyok kitünő tisztelettel:

Lukács Sándor, vendéglős.

Az ételek árai 20%-al olcsóbbak, mint bárhol.

Minden pénteken haltestély.

Egy adag halpaprikás és egy fél liter kitünő hegyaljai bor I kor. 20 f.

Vulcu J. Maxim

műszaki iroda

gépgyár és lakatos műhely

Arad, Fa-utca 1. szám.

Nagy választék saját (francia rendszerű) és elsőrendű
magyar gyártmányu

borsajtóban,

szecska- és répavágókban,

valamint az

összes gazdasági gépekben.

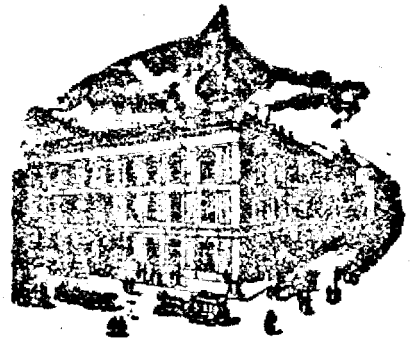
Szakszerű tervrajzok és költség-
vetések fürdő- és gőzfűtés beren-
dezésekhez, vas- és csigalépesök-
höz, vashidakhoz, mindennemű
épület-vasszerkezetekhez, stb. pon-
tos és jutányos kivitelre feltétlen
megbízhatóságban. 1793

A kibocsájtott tervrajzokra az 1884. XII. t-
cz. értelmében minden jog fenttartatik.

Grand Hotel

„HUNGARIA“

Temesvár.

Első rendű szálloda

Egész új, a képszelhető Comforttal berendezve.
Gyönyörű kávé- és étterem helyiségek.
Szép nyári és téli kert. — Társalgó és já-
ték terem. Tus- és kád fürdők a házban,
valamint plüss szobába és reggeli ét-
tappal. Pontos kiszolgálás és a lehető leg-
messzebb menő méltányosság biztosított.
Teljes tisztelettel Müller Mihály szállodás.
Városi, vármegyei és internóban telefon állomása 28.

Ház, birtok vétel és eladás,
terményközvetítő

kereskedelmi ügynöki
iroda

ZEINER IGNÁCZ

Simonyi-utca 6. sz.

a leggyorsabban telje-
síti az e téreni 2923
megbízásokat.

Ősz hajszálak

három nap alatt visszanyerik ere-
deti ifjúkori színüket a

BARCSAY-féle

HAJREGULATOR

használatával.

Garancia ártalmatlanságért és hatásért.

Ára egy üvegnek I korona.

Kapható a készítőjénél

BARCSAY KÁROLY

gyógyszertárában 2806

SZEGEDEN Széchenyi-tér 12. szám.

Minden

Órajavítás

80 krajczár

Óra és ékszer

nagy raktár 137

Schwimmer Albert

vezetése alatt Aradon,

Szabadság-tér 5--6. szám alatt.

(Pótl. kávéház mellett.)

Zálogcédulák

és aranyemlék megvételnek.

Kitünő magyar konyha. Jó hegyaljai borok.

Keresek

egy, a vendéglői teendőkben teljesen jártas, nős, óvadékképes

egyént,

az itteni vasutépítési vállalatnál ujonnan berendezett vendéglőben. Ajánlatok:

Kádár Gyula,

Csik-Szt.-Domokos ezimzendők.

Fischer Károly

sodronyszövet, fonat, szitaárak és aczélsodrony ágybetétkészítő

Arad, József főherceg-ut 8. sz.

Ajánlja különféle sodronyszövet készítményeit, egyzmit: róz, vas és ezlezzett sodronyszövetek melyeket raktáron tartok, főképp málmok, gyárak és gazdasági czélokra, ugyszintén **Bachler-féle szelelő rostához való sziták**. — Készítek alkalmas kézi- és gépsodronyfonatot - ortek, ligetok, tyukudvarok és vadaserdők bekerítéséhez. Fűd, kavics, homok- és készítmény-hányó rosták vastarattal építészeti, bányás és kertészeti czélokra. — Pincze és magtá ablakokhoz rostélyok. Szikrafogók merdonyok- és gyári kőmennyekre. Rugganyos aczélsodrony-ágybetéteket vas- és fa-állványokra, melyek könnyű tisztántartása által igen ajánlatok. Különféle szőnyeg, réz- és selyem-sziták, dohány doboz és doboz-sziták, valamint minden e szakmába vágó it fel nem sorolt tárgyak a legjobb minőségben, mérsékelt árak mellett elkészítemek.

Sklenarik János

színesfestő mázoló és fényező

Jemesvár-Erzsébet város, Kunyad-ut és Dózsa-utca sarok.

Ajánlja magát a nagyérdemű közönség szíves pártfogásába, ugye szakmába vágó munkákra, mint a külföldi tanulmányok alatt szerzett

templomi
mű- és disz-festészeti
munkákra is.

A n. é. közönség szíves megbízásait kéri tisztelettel

Sklenarik János.

Pserhofer-pilulák

valódiak csak ezzel a vörös föllirással: „J. Pserhofer”

József császár ideje óta, tehát több mint 120 év óta mint legregibb, fájdalom nélkül hashajtó hárszert ismerik és sok orvos sürgősen ajánlja a rossz emésztés és dugulás minden következménye ellen, mint az epecirkuláció zavara, májban, székeliika, aranyér, a belek petyhüdsége stb., vértisztító tulajdonságai következtében kitűnő vérszegénység, ideges főllálás, sárgaság stb. esetén.

1 skatulyácska 15 pilulával K. 42
1 tegeres 6 skatulyácskával K. 2.10

A pénz előleges beküldése esetén ára portómentes megküldésével együtt

1 tegeres . K. 2.60 | 3 tegeres . K. 6.90 | 5 tegeres . K. 10.50
2 . K. 4.70 | 4 . K. 8.90 | 10 . K. 18.50

Egyedüli készítőhely: 3877

Pserhofer J. gyógyszerháza

Wien, I., Singerstrasse 15.

raktár Aradon: Földes Kelemen gyógyszerésznél. Deák Ferenc u 11

Zamatos finom chinai tea,

Valódi Imperial-keverék.

Legfinomabb Jamaica-rum

kis üveg 60 fillér, közép üveg 1 korona, nagy üveg 2 korona.

Gyermekek hideglelése és váltóláz ellen

legjobb hatású a valódi **Rozsnyay-féle**

chinin-czukorka és chinin-csokoládé.

Egy doboz ára 1 korona.

Rozsnyay-féle Pepsin-bor,

gyomorgyengesség, étvágytalanság, gyomorhurut ellen kiváló készítmény. — Egy nagy üveg ára 3 kor. 20 fillér.

Kapható valódi minőségben:

Rozsnyay Máttyás

gyógyszertárban

170

Arad, Szabadság-tér.

Bogdánovits Mihály

épület- és műbutor asztalos
Aradon, Demeter-utca 37. sz., saját ház.

Bivállal épület és műbutor, kirakatókat, iroda és bolti berendezések teljes elkészítését.

Kiválóan ajánlom az építő nagyközönség szíves figyelmébe műhelyemben készítenő s házépítéshez szükséges asztalos munkáimat. — Ugyszintén butorokban nagyban megrendeléseket is elfogadok. Vidéki megrendeléseket is elfogadok és azok gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Bivállal mindenféle javításokat.
Szolid áram mellett a nagyközönség szíves bizalmáért esedezem

Kitűnő tisztelettel
Bogdánovits Mihály,
Demeter-utca 37.

2444

Hány óra van!

csak akkor tudja meg, ha

SZILÁGYI MÁRTON

ujjonnan megnyitott és gyárilag berendezett óra-javító műhelyében javíttatja meg az óráját, hol mindennemű órajavítás kivétel nélkül, gyorsan és pontosan, egy évi jótállás mellett csak 90 krajczár. — Egy óraiüveg 10 kr. Mutató 5 kr. Ugyanott kaphatók a legjobb minőségű zseb- és falórak bámulatos olcsó árakon. 2823

Szilágyi Márton,

mű-órás

Vörösmarthy-utca 3. sz., a színházzal szemben.

Üzlet átvétele!

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű helybeli és vidéki közönséget, ugyszintén nagybecsült rendelőimet, hogy 15 évig

Gorzó és Társa

czég alatt fennálló

cipészüzletet

amelynek fennállása óta beltagja voltam, a mai napon átvettem s azt ezentúl a saját nevem alatt fogom tovább vezetni. 2821

Kiváló tisztelettel

Bolezni Antal,

cipész Salacz utca 2 sz.

PÉNZI! BAUER ANTAL PÉNZI!

hatóságilag engedélyezett közvetítő intézete

Aradon, Boros Béni-tér 17. szám.

Elismert legolcsóbb pénzkölcsön

földbirtokokra, városi bérházakra és bért nem jövedelmező házakra, már 300 koronától a legmagasabb összegig.

Tőkekamat törlesztéses kölcsön

10, 15, 20, 30, 65 évig 4%, 4½% földekre, 6%, 6½% házakra, p. o. 50 évi tőkekamat törlesztésre fizet évente 100 korona után 5 korona 46 fillért és 50 év mulván kifizette a tőkét és kamatot és mivel sem tartozik. Az adós bármikor felmondhat, csak egy ½ évi felmondással, az intézet ellenben nem. Előleges költség nincsen, a bekebelezési költséget kívánatra előlegezem. A drágább kamatu tartozásokat konvertálom. Gyors elintézés, jutányos kiszolgálás. — Továbbá állami, megyei tisztviselők, vasutasok, katonatisztek 1800 korona törzsfizetés után kapnak már kölcsönt 1300 koronát fizetéselőjegyzésre, nyugdíjasok is kapnak 1100 koronától kezdődik a kölcsön. Válaszbélyeg esatolásával felvilágosítás ingyen. Földhitelre csak telekkönyv és kataszteri birtokiv szükséges, házakra telekkönyv, házbérvallomás. — **Üzletszerzők kerestetnek.** 2774

50 százalék megtakarítás a fűtésnél!

A legjobb találmánya

„Ilona“-brikett

mely kötőanyag nélkül készül, az összes fűtőanyagok közül a legököltebb, szagtalan, tartós parázzsal ég, nincs salakja, nem kormol, nem füstöl és nem piszkít, és a legolcsóbb fűtőanyag. A kőszénél nem drágább és kétszeres fűtőképességgel bír. — Egyetlen kísérlet meg fog mindenkit győzei a fűtőanyag páratlan előnyeiről. — Megrendelhető:

Altman Ede

főelárusító 3057

Wesselényi és Kis Ernő-utczák sarkán,

Telefon szám 46.

Dr. Hubert gyógyintézete

Sebészi és női betegeknek

Apátfalván.

Kényelmes,

modern berendezés.

Mérsékelt árak.

Csanádmegyei telefon szám 3.

Naponta friss készítményű

Tea vaj árait

mai naptól leszállítottuk.

Kiloja 2 K. 80 fill.,

1/8 darab 36 fill.

radi tejsarnok

főútle Száchenyi-u. fiókútle Forray-u.

Telephon 372. 156

Czukorrépa

takarmányozásra, nagyobb mennyiségben míg a készlet tart, akár waggonkint Kurtics állomáson, akár kisebb mennyiségben a helyszínén Iratoson hidmérlegelve,

eladó.

Bővebbet 154

Hámory gazdaság

Arad,

Telephon 229.

Jegygyűrűk!

és mindennemű ékszer 14 karatos aranyból és finom ezüsből, ugyszintén arany, ezüst, orosz tulazüst és mindennemű fém és inga, fall, ébresztő órák rendkívül nagy választékban, olcsó árak mellett kaphatók

IGAZ SÁNDOR

mű-órák és ékszerésznél

Arad, Szabadság-tér.

Simonyi-utca sarkán, régi színház épület.

934

Sok millió előkelő urhölgy használja a világhírű

Földes-féle

Margit-Cremet,

mely zsirtalan, ártalmatlan s rögtön szépít.

A Földes-féle MARGIT CREME gyorsan és biztosan ható ártalmatlan zsír szepítők, májfoltok, bőrtakák, pattanások, kiütések s mindennemű bőrbaj ellen. A világ legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással beszólnék annak páratlan és csodás hatásáról. Egy tégely elhasználása után erről mind nki meg fog győződni.

Készíti:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Főraktár: 232

Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Kapható a világ minden nagyobb gyógyszerertárában.

3860—1905. SZ.

Hirdetmény.

A mezőhegyesi m. kir. állami ménésbirtok részére szükségelt 5000 métermázsa zab beszerzése céljából 1906. évi január hó 30-án délelőtt 10 órakor a ménésbirtok igazgatóságánál Mezőhegyesen — zárt írásbeli ajánlatok utján versenytárgyalás tartatik.

Az 1 koronás bélyeggel ellátott, 5% hánatpénzzel és mintával felszerelt ajánlatok legkésőbb a versenytárgyalás napján délelőtt 10 óráig a mezőhegyesi ménésbirtok igazgatóságához adandók be.

Ajánlat nemcsak a kiirt egész mennyiség szállítására, de annak csak egy részére is tehető.

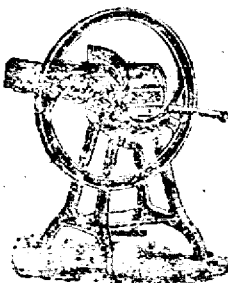
A részletes szállítási feltételek a vezetésem alatt álló Miniszterium IV/3. ügyosztályában, valamint a mezőhegyesi állami ménésbirtok igazgatóságánál betekintheők.

Budapest, 1906. évi január hó.

157

Mezőhegyesi m. kir. állami ménésbirtok igazgatósága.

...ARADI VASIPARI SZÖVETKEZET...

réz- és vasöntöde, gép- és lakatosárny-gyár.

Gépjavitó-műhely.

Arad, Ujterem-utca 11.

Telefon 388. szám.

Ajánlja

szeckska- és répavágóit

és mindennemű

öntvények elkészítését.

Ideális szépség

elérhető az egész világon elterjedt hírneves

HAJÓS-féle ARADI IBOLYA-CRÉME

használatával.

Csudálatos használatánál fogva az elegáns hölgyközönségnek kedvenc szepítő szerévé vált.

Szeplő, májfoltt és mindenféle arctisztatlanságot varázsszerűen eltüntet.

Nappal is használható!

Egy tégely ára 1 korona.

Ibolya-crème szappan 70 fill. Ibolya-hölgypor fehér, rózsás vagy krém színben doboza 1 K. 20 L. Ibolya-tej (Lan de Violette de Hajós) 1 korona.

Kapható a kőszénél:

Hajós Árpád

gyógyszerertárában 167

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Arad: Földes Kelemen, Mauer Lajos (64), Kocsuth Pál, Ring Lajos, Vajtek Kálmán gyógyszerészek áránál

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy 22 év óta fennálló jóforgalmu vegyeskereskedés más vállalat miatt sürgősen átadó. Czim a kiadóhivatalban. 74

Ügyvédi naplók

és főkönyvek rendkívül finom erős papirból egész vászon kötésben bőr sarokkal 500 oldal tartalommal 24 kor. Kaphatók Ingusz I. és Fla. Könyv és papirkereskedés. 235

Üzlethelyiség kiadó!

Egy 10 év óta fennálló jóforgalmu szatócs üzlethelyiség, dohánytőzsde és lakással Ujarad egyik élénk helyen kiadó április 1 től. Bővebbet Aulich János fodrászüzletében Aradon, József főherceg-ut 9. 166

Nagymennyiségű maculatura

eladó a kiadóhivatalban.

Kerestetik

5 szobás utcai lakás kerttel, május hó 1-től. Bővebbet a kiadóhivatalban. 167

Hehs Victor

törvényszéki legbejegyzett és az egész országban bevezetett **hiteltudósító** irodája Aradon, Tőkölly-tér 6. sz., Frik-ház. Alapítatott 1898. 2801

Könyvelő,

teljesen megbízható nagyobb ipar-telep irodájába kerestetik, jó referenciával rendelkezők előnyben részesülnek. Ajánlatokat a fizetési igények megjelölésével, ellátással vagy anélkül „Ügyes” jelző alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 118

Üzleti könyvek

és irodal. cikkek elsőrendű minőségben igen olcsó áron kaphatók Kerpel Izó könyv- és papirkereskedésében, Aradon. 2569

Korbestyen

levőflókiüzletembe és italmérésembe óvadékképes női üzletvezetőt keresek százalékra. Jövedelme körülbelül 1200—1400 kor. évente és szabad lakás. Bővebbet Grün M., Petris (Aradmegye.) 158

Nagymennyiségű plépánt

eladó az Aradi Nyomda Részvénytársaságnál.

Piski telepen

egy jóforgalmu

temetkezési intézet

és saját ház

szabad kézből azonnal eladó.

Bardóczi Ödön, vendéglős

Halász utca 41 sz. 3054

Jó megjelenésű per-
fekt eladó 25—26
éves 161

segéd

ajánlatát kérjük

Rosenblüh H. és Társa.

Vegyeskereskedés!

Orsovai duna-hal!

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség becses tudomására hozni, hogy Aradon, **Salacz-utca 1. sz.** alatt, ifj. ménesi Lócs Rezső ur házában

orsovai duna-hal-, déligyümölcs-

erdélyi alma-kereskedést nyitottam, ahol Breger J. erdélyi tekintélye cég al tt naponta jég között fekvő friss halat, továbbá déli gyümölcsöt és erdélyi almát a lehető legolcsóbb áron mellett bármily kis mennyiségben is, házhoz szállítva, teljesen budapesti mintára, ahol már általában halat élvez a közönség, az elviselhetetlenül drága hus miatt. Gyors és figyelmes, szak-szerű kiszolgálás! A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri

Lutwak I.

2875 teljhatalmu üzletvezető.

Postal megrendeléseket Lutwak r Arad, Salacz-utca 1. szám alá kérem intézni, ahol azok a következő órán belül lelkiismeretesen lesznek elintézve.

Schönbrun Samu

polgári és egyenruha szabó
Aradon, Miksa-utca 1. szám.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy Miksa-utca 1. sz. alatt a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

szabó-üzletet

nyitottam, ahol mindennemű polgári és egyenruha rendelések a legújabb divat szerint elkészíttetnek.

Kiváló minőséggel 2000.

Schönbrun Samu

polgári és egyenruha szabó
Arad, Miksa-utca 1. sz.

DICK R.

órák és látszerész

Arad, Boros Béni-tér 1. szám.

Elad és javít mindennemű órákat két évi jótállás mellett, a legolcsóbb áron.

Raktáron tart mindennemű színházi látszeréket a legkülömbözőbb kiállításban, legfinomabb orrcsiptetők és szemüvegek legjobb üvegekkel. Nagy raktár sűrűségi fokmérőkben, bor, must, és szesz részére, továbbá mindennemű hőmérőkben. 1902

Szemüvegek és orrcsiptetők
orvosi rendelet szerint készíttetnek.

Aradi Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság.

Meghívás!

Az „Aradi Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság”

t. részvényeseit

a folyó évi január hó 21-én délelőtt fél 11 órakor az intézet helyiségében (Andrássy-tér 21. szám I. emelet) tartandó

rendes évi közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kiküldése.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, az 1905. évi számadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása, valamint a tiszta nyereség felosztása és a felmentvények megadása iránti határozathozatal.
3. Két bíráló-választmányi tag megválasztása 2 évre.

Azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, felkéretnek, hogy az alapszabályok 19. §-a értelmében részvényeiket **folyó évi január hó 18-ig** az intézet pénztáránál ítérvény ellenében letéteményezni sziveskedjenek.

A felügyelő-bizottság által felülvizsgált mérleg az intézet helyiségében a közgyűlés előtt 8 nappal a t. részvényesek által megtekinthető, illetve az a t. részvényesek rendelkezésére bocsájtatik.

Arad, 1906. évi január hó 4-én.

Az igazgatóság.